

90 років у небі Вітчизни

9 стор.

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 37 (700) 9 – 13 вересня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

“Давайте поважати професію льотчика”

2 стор.

Мистецтво пілотажу від українських асів

2 стор.

Українські миротворці вдосконалюють навички пілотування гвинтокрилів вночі

4 стор.

“Сушки” демонструють клас

На аеродромі Старокостянтинівської бригади тактичної авіації, де командиром військовий льотчик другого класу полковник Микола Коваленко, протягом двох днів поспіль відбулось дві льотні зміни. Екіпажі літаків виконали практичні заходи льотно-методичного збору з підготовки екіпажів бомбардувальної та розвідувальної авіації з використанням авіаційного полігона “Повурськ”, що на Волині.

В осіннє небо піднімалися літаки Су-24М, Су-24МР та Л-39. Контроль за ходом виконання польотів на Старокостянтинівському аеродромі здійснювали командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Юрій Байдак та його заступник з логістики – начальник логістики Командування ПС ЗС України генерал-лейтенант Володимир Шатов. Вони наголосили на важливості поставлених перед льотними екіпажами завдань та якісному забезпеченні заходів безпеки польотів.

За ці два дні льотні екіпажі виконали 32 польоти із загальним нальотом більше 40 годин. Кращим екіпажем на попередньому розборі польотів командир частини полковник Микола Коваленко назвав екіпаж у складі начальника повітряно-вогневої і тактичної підготовки військового льотчика 2 класу підполковника Андрія Антонова та штурмана авіаційної ескадрильї капітана Євгена Мельника. Необхідно зазначити, що капітан Євген Мельник під час цих польотів виконав залікову вправу на третій клас.

Всі поставлені завдання льотчики виконали на оцінку “відмінно”, разом з цим підвищили наліт та свій професійний рівень.

Влучні бомбометання Старокостянтинівських “Сушок” порадували особовий склад бригади та полігону “Повурськ”, навіть попри те, що тепер фахівцям полігона доведеться відбудовувати всі мішені заново.

Ірина Колонтай.

Товариші офіцери, сержанти, солдати та працівники Збройних Сил України! Шановні ветерани армійського спорту!

Вітаю вас з Днем фізичної культури і спорту України!

Це свято величі сили духу, мужності і патріотизму, яке об'єднує мільйони людей в одвічному прагненні до самовдосконалення, відповідності ідеалам людської краси і духовного здоров'я.

Збройні Сили України завжди славилися своїми спортивними талантами і традиціями. Піднімаючись щаблями спортивної майстерності, завдяки своїм вольовим якостям, військові спортсмени неодноразово ставали гідним взірцем для мільйонів громадян нашої держави. Їхні видатні досягнення на міжнародній арені піднімають авторитет країни та повагу до національного прапора, стають гідним прикладом для нашої молоді.

Фізична підготовка в армії є запорукою успішного виконання бойових завдань і зразкового вишколу особового складу Збройних Сил України.

В цей святковий день щиро бажаю вам міцного здоров'я, добра, щастя та підкорення нових спортивних висот в ім'я процвітання України!

Міністр оборони України Павло Лебедєв.

ІНСПЕКЦІЇ

Верифікатори на Миколаївщині

На Миколаївщині, в бригаді тактичної авіації Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил Збройних Сил України, завершила роботу міжнародна верифікаційна інспекційна група з контролю за виконанням умов Віденського договору про звичайні збройні сили в Європі.

До складу інспекційної групи входили представники збройних сил Угорщини, Канади, Данії, Італії та Польщі. Після брифінгу інспектори разом з групою супроводження оглянули територію військової частини, заявлені об'єкти та військову техніку. Результатами перевірки інспекційна група була повністю задоволена, зауважень до командування бригади тактичної авіації не було.

Микола Цвіцінський. м. Миколаїв.

Міністр оборони України Павло Лебедєв:

"Давайте поважати професію льотчика"

Павло Лебедєв отримує інформацію про реальний стан справ у Збройних Силах України не лише з документів та доповідей, а й шляхом особистої перевірки. Зокрема нещодавно, про що повідомляли "Крила України", Міністр раптово перевірив стан бойової готовності військових частин Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил ЗС України, дислокованих у Васильківському гарнізоні. В рамках перевірки очільник оборонного відомства здійснив політ на винищувачі МіГ-29УБ, який загалом тривав 20 хвилин.

Після виконання польоту Павло Лебедєв наголосив, що Міністерство оборони приділяє першочергову увагу забезпеченню зростання інтенсивності бойової підготовки та стану озброєння і військової техніки. Це є одним із основних напрямів реформування, що зазначено у підписаній Президентом України Комплексній програмі реформування та розвитку Збройних Сил України до 2017 року. Для її реалізації заплановано значні ресурси, що, на його переконання, дозволить війську досягнути визначених показників.

За результатами ж перевірки стану готовності частин Міністр оборони зазначив:

– Екіпажі виконали поставлене бойове завдання. Оцінка позитивна як льотчикам, так і командуванню бригади. Ви розумієте, як важко працювати льотчику у повітрі – це велике перевантаження, і фізичне, і моральне. Це є показник його професіоналізму. Давайте поважати професію льотчика.

АВІАШОУ

Мистецтво пілотажу від українських асів

У Словаччині, на авіабазі Сліач, українські військові льотчики продемонстрували майстерність та техніку пілотування на літаку Су-27УБ, в рамках проведення традиційних льотних днів SIAF 2013.

Українську делегацію від Повітряних Сил очолював заступник командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров. У складі делегації до Словаччини також прибули командир Повітряного командування "Центр" – заступник командувача ПС ЗС України генерал-майор Аркадій Вашутін, досвідчені льотчики та технічний персонал.

За словами генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова, головною метою участі українських військових у SIAF 2013 було ознайомлення учасників авіашоу, які представляли 15 країн, зі зразками та можливостями авіаційної техніки, а також налагодження дружніх відносин.

До участі в авіашоу українською стороною було представлено три одиниці техніки, зокрема у демонстраційному польоті взяв участь літак Су-27, у статичному показі присутні мали змогу оглянути військово-транспортний літак Ан-26 та штурмовик Су-25.

– Льотчики першого класу полковники Олександр Оксанченко та Дмитро Фішер, представники Миргородської бригади тактичної авіації Повітряного командування "Центр", під час демонстраційного польоту вразили присутніх своєю майстерністю пілотажу, за що отримали бурхливі аплодисменти, – зазначив командир ПвК генерал-майор Аркадій Вашутін. – Наші пілоти сьогодні гідно представили Україну, довівши тим самим, що вітчизняна військова авіація має чималий бойовий потенціал.

Любов Киналь. м.Васильків.

МАЙБУТНЄ АРМІЇ

Про контрактну службу студентам – з перших вуст

Майбутні випускники Вінницького транспортного коледжу, які сьогодні навчаються за спеціальностями "Воєнізована охорона" і "Пожежний-рятувальник", незабаром можуть вдягнути військові однострої. Принаймні, на це сподіваються і керівництво цього навчального закладу, і заступник командира полку зв'язку з виховної роботи підполковник Євген Івашкевич, який днями зустрівся з тамтешніми студентами, аби розповісти їм про професію військового, умови відбору і проходження військової служби за контрактом.

Відверта розмова, яка ґрунтувалась не лише на власному досвіді розповідача, а й на порівняльних характеристиках багатьох військових професій, перевагах військової служби за контрактом, соціальних гарантіях військовиків, медичному та інших видах забезпечення, неабияк зацікавила аудиторію. Особливий інтерес у хлопців викликала можливість пільгового навчання солдатів-контрактників у цивільних вишах за суміжними спеціальностями, сучасний рівень та перспективи матеріального забезпечення військовослужбовців, терміни укладання контрактів, а також вакансії на посади у військових частинах, можливості кар'єрного росту, участі у міжнародних миротворчих операціях тощо.

– З представниками Командування Повітряних Сил та військових частин Вінницького гарнізону ми маємо давні і дружні стосунки, – розповідає куратор випускників, викладач коледжу Богдана Щербаченко. – Уже багато років поспіль ми з радістю ініціюємо проведення зустрічей з офіцерами та сержантами для наших студентів-випускників. Це робиться для того, аби хлопці не лише мали уявлення про цю почесну і таку важливу професію, а й, що називається, з перших вуст могли отримати докладну інформацію про специфіку військової служби. Ми розуміємо, що після завершення навчання далеко не усім вдасться знайти собі роботу за фахом у цивільному житті, тому службу в українському війську розцінюємо як хорошу альтернативу для них. Особливо це актуально для тих студентів, які навчаються у нас за контрактом. Зрештою, професія захисника Вітчизни завжди була і, сподіваюсь, і надалі залишатиметься хорошою школою для тих, хто прагне стати справжнім чоловіком.

На завершення зустрічі підполковник Євген Івашкевич запросив студентів-випускників у грудні, напередодні святкування чергової річниці Збройних Сил України, відвідати полк зв'язку, аби ближче познайомитись з життєдіяльністю воїнів-зв'язківців, їх розпорядком дня та побутовими умовами, а також безпосередньо поспілкуватися з самими контрактниками, серед яких, до речі, є близько десяти випускників Вінницького транспортного коледжу різних років випуску.

Юліан Цупко. Фото Андрія Агсєва.

Президент України Віктор Янукович під час робочої поїздки до Волинської області ознайомився з роботою Державного підприємства “Луцький ремонтний завод “Мотор”.

Президент ознайомився з роботою Луцького ремонтного заводу “Мотор”

Директор заводу Герой України Микола Матрунчик розповів Главі держави про особливості роботи підприємства. Віктору Януковичу також продемонстрували зразки продукції заводу.

Президент поспілкувався з трудовим колективом підприємства. Під час розмови з працівниками заводу Віктор Янукович наголосив на важливості розвитку власного виробництва, реалізації програми імпортозаміщення, пообіцявши підтримку держави в цьому напрямку. “Ми маємо працювати над програмою імпортозаміщення. Я разом з вами готовий це робити”, – сказав він.

Говорячи про перспективи розвитку військово-промислового комплексу, Президент звернув увагу на необхідність його подальшої модернізації. “Я зацікавлений в тому, щоб у нас Збройні Сили були сильними. Щоб військово-промисловий комплекс розвивався в тому напрямку, в якому ми визначились, в інтересах держави”, – сказав Віктор Янукович.

НА ОЗБРОЄННЯ

Високоякісний ремонт від “Укроборонсервісу”

5 вересня 2013 року в м. Приозерськ (Республіка Казахстан) відбулися випробувальні бойові стрільби дивізіону зенітно-ракетних комплексів С-300ПС Міністерства оборони Казахстану. Ці комплекси пройшли капітальний ремонт з продовженням ресурсу в Україні на потужностях ДП “Укроборонсервіс”, яке входить до складу ДК “Укроборонпром”.

У липні 2013 року ЗРК С-300ПС були доставлені на територію Республіки Казахстан. Стрільби пройшли на військовому полігоні Сари-Шаган в рамках навчань під керівництвом Міністра оборони Республіки Казахстан Адильбека Джаксибекова. Всі чотири постріли вразили намічені цілі.

При випробуваннях ЗРК С-300ПС для видачі цілей і вказівок використовувався командний пункт системи (КПС), який раніше пройшов капітальний ремонт в Україні. КПС спрацював бездоганно, підтвердивши високий рівень проведених українською стороною робіт.

А. Джаксибеков поставив високу оцінку якості ремонтних робіт, проведених фахівцями ДК “Укроборонпром” в інтересах Міністерства оборони Казахстану. Він підкреслив, що його країна зацікавлена в розширенні співробітництва з Україною у військовій сфері і буде його активно розвивати.

Випробування ЗРК С-300ПС проходили в рамках реалізації контракту, підписаного у липні 2012 року між ДП “Укроборонсервіс” та Міністерством оборони Республіки Казахстан. Контракт передбачає капітальний ремонт дивізіону ЗРК С-300ПС з продовженням ресурсу на 5 років (5 тис. годин). У лютому 2013 року казахстанська сторона провела попередню інспекцію на території України. Найближчим часом будуть підписані акти прийомки.

КООПЕРАЦІЯ

“ФЕД” братиме участь у виробництві нового російського транспортного літака

ДП “Харківський машинобудівний завод “ФЕД” братиме участь у модернізації важкого російського транспортного літака Іл-76МД-90А. Про це повідомили на підприємстві. Для мотора, який встановлюється на Іл-76, завод постачатиме привід-генератор “ДП-26”. Іл-76МД-90А був продемонстрований на виставці “МАКС-2013” в Москві.

За даними “ФЕД”, Міноборони Росії раніше замовило 39 літаків, а на виставці військові заявили про плани закупити ще 40 літаків у вигляді паливозаправника. Всього на ринки різних країн планується поставити близько 200 військових і цивільних модифікацій Іл-76МД-90А.

ПРО ВІТЧИЗНЯНИЙ ОПК

Сергій Громов: “Літакобудування — високотехнологічна галузь, здатна задати інноваційний курс всій промисловості країни”

Представники ДК “Укроборонпром” взяли участь в авіаційному фестивалі “Крила Вітчизни”, що відбулось на горі Узун-Сирт під Феодосією і було присвячене 90-річчю вітчизняного планеризму.

Генеральний директор Концерну Сергій Громов відзначив важливість розвитку аматорського авіаційного спорту в Україні. За його словами, саме спортивні авіаклуби виховали найбільш видатних льотчиків і авіаконструкторів України.

“У світі всього сім держав мають розвинений авіапром. У тому числі Україна. Ми пишаємося тим, що ДК “Укроборонпром” має безпосереднє відношення до розвитку сучасної авіації та національної авіаційної промисловості. Літакобудування – унікальна високотехнологічна галузь, здатна задати інноваційний курс всій промисловості країни”, – наголосив С.Громов.

Під час фестивалю були проведені ділові зустрічі з представниками авіаційної промисловості України та Росії. Були презентовані можливості підприємств Концерну, що мають відношення до авіабудування. Окремо на фестивалі представили продукцію Феодосійського інституту аеропружних систем – парашутні системи різних модифікацій, гальмівні посадкові парашутні системи для літаків МіГ-29, Су-24, Су-27, водозливні пристрої для пожежогасіння з зовнішньої підвіски вертольотів Мі-8, Ка-32, Мі-26, газові та теплові аеростати. С.Громов зазначив, що представники підприємств ДК “Укроборонпром”, які були присутні на фестивалі, обговорили аспекти поглиблення внутрішньої технологічної та економічної кооперації в рамках Концерну.

У день відкриття фестиваль відвідали заслужений льотчик-випробувач, Герой України, радник Гендиректора ДК “Укрспецекспорт” Олександр Галуненко, Генеральний конструктор ДП “Антонов” Дмитро Ківа, президент АТ “МоторСіч” В’ячеслав Богуслаєв, дочки Олега Антонова, дочка генерального конструктора космічних кораблів Сергія Корольова, пілоти групи “Українські соколи”.

У програму першого дня увійшло відкриття оновленого музею історії планеризму на горі Клементьєва, демонстрація художніх фільмів і льотне шоу.

ОФІЦІЙНО

Військовослужбовці, відряджені до ДКА, зможуть отримати компенсацію за житло

Військовослужбовці, відряджені свого часу з Міністерства оборони України до Державного космічного агентства України (ДКА), які перебували на обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов, зможуть скористатися правом отримання грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення.

Відповідні зміни до постанови Кабміну від 8 жовтня 2012 р. № 1036 “Про затвердження Порядку визначення розміру та надання військовослужбовцям та членам їх сімей грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення” ухвалив Уряд 4 вересня 2013 року.

Чинне законодавство надає право військовослужбовцям, що мають вислугу військової служби 20 років і більше, та членам їх сімей отримати жилі приміщення для постійного проживання або за їх бажанням грошову компенсацію за належне їм для отримання жиле приміщення. Однак положення не поширювалися на ДКА. Тому Уряд вніс зміни – і тепер грошовою компенсацією за належне для отримання жиле приміщення зможуть скористатися військовослужбовці, відряджені до ДКА.

Надання такої грошової компенсації здійснюватиметься в межах коштів, що передбачаються у державному бюджеті на виконання Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, посадових осіб митної служби та членів їх сімей. Зараз на квартирному обліку в ДКА перебувають 503 військовослужбовці, з яких 307 мають вислугу 20 років і більше.

Випускники українських ВНЗ отримуватимуть додаток до диплома європейського зразка

На засіданні Уряду прийнято постанову КМУ “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1997 р. № 1260”. Відповідною постановою затверджено зразок додатка до диплома європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT).

Зазначимо, що європейський додаток до диплома запроваджений у вищих навчальних закладах на виконання зобов’язань України як країни-учасниці Болонського процесу. Додаток нового зразка буде обов’язковим документом до всіх дипломів про вищу освіту та надрукований українською та англійською мовами.

Метою нового освітнього документа є надання достатньої незалежної інформації для покращення міжнародної “прозорості” та справедливого академічного і професійного визнання кваліфікацій (дипломів, ступенів, сертифікатів тощо).

DIPLOMA SUPPLEMENT є одним з ключових документів “Europass” – узгодженої системи функціонування служби пошуку роботи і місця навчання в європейських країнах, а також єдиного формату документів, які супроводжують цей процес.

Новий додаток містить розширену інформацію про отриману кваліфікацію та навчальні досягнення випускника ВНЗ, необхідну для забезпечення міжнародної зрозумілості та визнання отриманого випускником диплома про вищу освіту. Додаток до диплома є обов’язковим документом у переважній більшості країн Болонського процесу і видається разом із дипломом про вищу освіту. Більшість країн без цього додатка взагалі не визнають дипломи про вищу освіту.

Відтепер український диплом з таким додатком буде адекватно оцінений у будь-якій країні Болонського простору. Наявність додатка сприятиме підвищенню конкурентоздатності та мобільності випускника українського вищого навчального закладу як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках працевлаштування.

Постанова набирає чинності з 1 січня 2014 року.

Схвалено проект Державного бюджету України на 2014 рік

На засіданні Кабінету Міністрів України 11 вересня схвалено проект Закону України “Про Державний бюджет України на 2014 рік”.

Основні показники проекту державного бюджету на наступний рік базуються на зростанні ВВП на 3%. Інфляція передбачена на рівні грудень до грудня – 8,3%, державний борг – 32,4% від ВВП, дефіцит державного бюджету очікується на рівні 2,7% від ВВП.

Бюджет наступного року буде збалансованим, головна мета – забезпечити стабільність державних фінансів та завдання економічного розвитку і соціального захисту громадян.

В Україні розпочалось будівництво заводу з виробництва ядерного палива

9 вересня почались роботи на будівельному майданчику заводу з виробництва ядерного палива у м.Смоліне Кіровоградської області. Про це заявив Міністр енергетики та вугільної промисловості України Едуард Ставицький 11 вересня під час брифінгу у Кабміні.

Міністр переконаний, що будівництво заводу з виробництва ядерного палива стане одним з найамбітніших проектів загальнонаціонального рівня. “Реалізація проекту дозволить Україні увійти до світового елітного клубу країн-виробників ядерного палива”, – зазначив Едуард Ставицький.

Він також додав, що актуальні питання створення виробництва ядерного палива перебувають під постійним контролем керівництва Міненерговугілля. Крім того, проект є корисним для України як з економічного, так і соціального погляду, адже його реалізація дозволить збудувати сучасне високотехнологічне підприємство з розвинутою інфраструктурою та соціальною підтримкою регіону”, – зазначив керівник Міненерговугілля.

НАВЧАННЯ

“Бойова співдружність-2013”: досвід об’єднаної системи ППО сприятиме розвитку Повітряних Сил ЗС України

Делегація Повітряних Сил Збройних Сил України, на чолі з командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенантом Юрієм Байдаком взяла участь у ролі спостерігачів в активній фазі навчання з бойовою стрільбою “Бойова співдружність-2013”.

Мета заходу – обмін досвідом щодо проведення навчань з бойовою стрільбою підрозділами та частинами військ повітряно-космічної оборони, ВПС та ППО, ППО Сухопутних військ Збройних сил держав-учасниць СНД.

Слід зазначити, що спільне навчання об’єднаної системи ППО країн-учасниць СНД відбулось на полігоні “Ашулук”, розташованому за 110 км від російського міста Астрахань, та тривало у три етапи з 13 серпня по 12 вересня. Загалом до нього було задіяно понад 4 тисячі військовослужбовців з 5 держав: Російської Федерації, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Таджикистан та Киргизької Республіки, які спільно відпрацьовували питання застосування коаліційних угруповань авіації та військ протиповітряної оборони в регіонах колективної безпеки при антитерористичних діях та у збройних конфліктах.

В активній фазі навчання щодо відбиття масованого ракетно-авіаційного удару з проведенням бойових стрільб ракетних комплексів С-400 “Тріумф”, С-300 “Фаворит”, зенітних ракетно-гарматних комплексів “Панцир-С”, залучалось майже 500 військовослужбовців і понад 100 одиниць бойової та спеціальної техніки військ повітряно-космічної оборони.

За словами генерал-лейтенанта Юрія Байдака, співпраця українських військових зі своїми колегами із країн СНД дасть змогу вивчити позитивний досвід щодо організації об’єднаної системи протиповітряної оборони, отримати матеріали про сучасний розвиток сил і засобів ППО для використання в процесі розвитку Повітряних Сил Збройних Сил України, а також сприятиме поглибленню співробітництва у сфері протиповітряної оборони на двосторонній основі.

Андрій Яцик. “Крила України”.

Співпраця в аеронавігаційній сфері

УКРАЇНА-ІТАЛІЯ

Вінницю з дводенним візитом відвідали представники географічної служби Збройних сил Італійської Республіки. Метою візиту іноземної делегації, яку очолював начальник секції геопросторової та метеорологічної служби II-го підрозділу Генерального штабу Оборони Італійської Республіки підполковник Районне Сабато, було налагодження співробітництва між Центром аеронавігаційного забезпечення авіації Збройних Сил України та Центром геотопографічної авіаційної інформації, а також обмін досвідом щодо аеронавігаційного забезпечення Збройних сил обох країн.

В ході низки робочих зустрічей, які відбулись на базі 60-го Будинку офіцерів Повітряних Сил Збройних Сил України, сторони обговорили широке коло організаційних питань в контексті перспектив співпраці у сфері авіаційної картографії та повітряної навігації, обмінялись досвідом щодо впровадження сучасних геоінформаційних систем для топогеодезичного забезпечення Збройних Сил, визначили основні напрями розвитку двостороннього військового співробітництва.

Увазі італійських військових була представлена продукція видавництва Центру аеронавігаційного забезпечення авіації Збройних Сил України – цифрові та аналогові топографічні карти у стандартах НАТО, які виробляються відповідно до Цільового плану Україна-НАТО з метою досягнення взаємної сумісності Збройних Сил України із Збройними силами держав-членів Північноатлантичного Альянсу. Крім того, начальник Центру аеронавігаційного забезпечення авіації Збройних Сил України полковник Іван Романенко ознайомив закордонних гостей із завданнями, які стоять перед його підлеглими, поінформував про особливості діяльності Центру та коротко окреслив перспективні напрямки удосконалення аеронавігаційного забезпечення авіації Збройних Сил України.

Сторони також обговорили можливості проведення узгоджених робіт щодо картографування територій, які становлять спільний інтерес. На завершення робочої зустрічі представники італійської сторони відвідали Військово-історичний музей Повітряних Сил Збройних Сил України.

Андрій Яцик. “Крила України”.

НАШІ В ЛІБЕРІЇ

Українські миротворці вдосконалюють навички пілотування гвинтокрилів вночі

У Ліберії відбулась чергова льотна зміна 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН. Польоти проводились вдень та вночі у простих метеоумовах.

Як зазначає командир українського загону полковник Петро Пліс, за льотну зміну було здійснено 17 польотів. Таким чином, наліт екіпажів склав майже 5 годин.

Польоти в ролі льотчика-інструктора виконували заступник командира загону з льотної підготовки підполковник Віталій Цапко та командир ланки Мі-8 підполковник Віталій Хоптій.

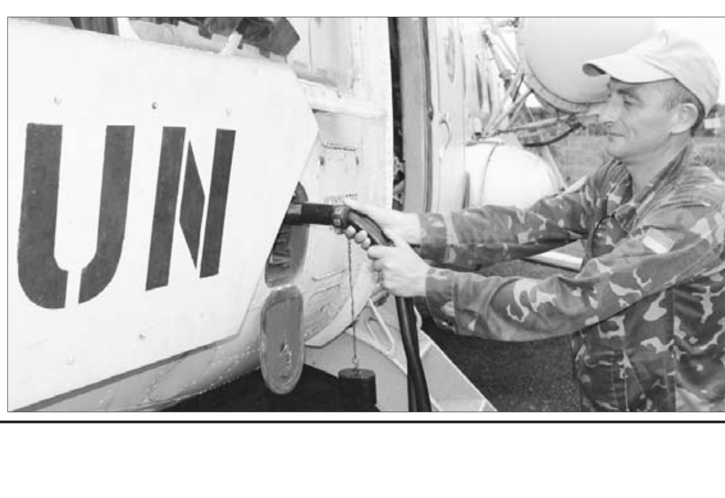
Пілоти відпрацювали на вертольотах типу Мі-8 спеціальні вправи. Зокрема, польоти на майданчик обмежених розмірів, за встановленим маршрутом, в зону, на виконання пошуково-рятувальних робіт на суші. Також було перевірено техніку пілотування та відновлено втрачені навички льотного складу вночі.

Упродовж льотної зміни отримали допуски до польотів у зону як командири екіпажів Мі-8 майори Сергій Скребцов та Василь Мулік, на майданчик поза аеродромом – майор Олександр Каретник та капітан Денис Соболєв.

– Нічні польоти залишаються одними з найскладніших видів льотної роботи, – зазначає підполковник Віталій Цапко. – Тому раз у місяць льотний склад підтримує навички на здійснення нічних польотів, та паралельно проводиться підготовка молоді. Також вдосконалюють свій професійний рівень військовослужбовців інших служб загону, що були задіяні для забезпечення польотів. Це вже сьома нічна зміна, яка була проведена під час 18-ї ротації. Всього у нічному африканському небі пілоти провели близько 44 годин.

Варто зазначити, що поруч із досвідченими пілотами набуває практичного досвіду й молодь. Зокрема, у загоні проходять службу лейтенанти Ігор Коць, Олексій Василюк та Павло Кислий. У 2011 році вони закінчили Харківський університет Повітряних Сил ім. І.Кожедуба та були направлені для проходження військової служби на Львівщину в окрему бригаду армійської авіації армійського корпусу Сухопутних військ ЗС України. Сьогодні вони впевнено стають на крило в небі Західної Африки.

Руслан Лінник. Фото автора.

АВІАШОУ

“Майстер-клас” у чеському небі

В період з 7 по 8 вересня на аеродромі “Градец Кралове” (Чеська Республіка) відбувся міжнародний авіаційний показ “Czech International Air Fest 2013”. Серед 15 країн-учасників, що взяли участь у цьому заході, були й українські авіатори.

До складу делегації Повітряних Сил Збройних Сил України, яку очолив заступник командувача Повітряних Сил з авіації – начальник авіації Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров, увійшли особовий склад та авіаційна техніка Повітряних Сил – літаки Су-27, Су-27УБ та Ан-26.

За словами генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова, цей популярний авіаційний фестиваль, започаткований ще у 1993 році, є хорошою можливістю продемонструвати технічні можливості літаків виду Збройних Сил України, а українським військовим льотчикам отримати практичний досвід спільних польотів зі своїми іноземними колегами та вдосконалити навички під час виконання міжнародних перельотів.

Варто зазначити, що програмою авіаційного показу, який проходив під патронатом почесного заступництва монсеньйора Домініка Дуки – кардинала і примаса Чеської Республіки, було передбачено понад 14 годин для виконання практичних польотів, в ході яких цивільні пілоти, бойові льотчики та пілотажні групи на вертольотах, реактивних та гвинтомоторних літаках мали нагоду продемонструвати свою льотну майстерність.

Потурбувались організатори і про глядачів, створивши їм гарні умови для ознайомлення з представленою тут військовою та цивільною авіаційною технікою. А за виконанням елементів льотної програми присутні могли спостерігати на встановленому тут великому динамічному дисплеї.

Юліан Цупко.

Комісія Міноборони відвідала об'єкти будівництва житла для військових

НА КОНТРОЛІ МІНІСТРА ОБОРОНИ

В рамках робочої поїздки на Львівщину, директор Департаменту капітального будівництва Міністерства оборони України Лариса Храмченко відвідала місто Яворів, де знаходиться недобудований будинок для сімей військовослужбовців із високим ступенем готовності, та зустрілася із майбутніми мешканцями цього будинку.

Представник військового відомства поінформувала, що Міністерство оборони України докладає усіх зусиль, аби зрушити з місця складні питання забезпечення житлом військовослужбовців.

– Міністр оборони Павло Лебедєв особисто звертався до Президента України, Уряду щодо виділення додаткового фінансового ресурсу, який буде направлятися на добудову об'єктів з високим ступенем готовності. Тож у вересні поточного року ми отримаємо фінансування за загальним фондом, необхідне для завершення будівництва, – розповіла Лариса Храмченко.

Вона зауважила, що саме по цьому будинку існують проблемні питання щодо підключення його до існуючих комунікаційних мереж, а саме каналізації.

Разом з тим, директор Департаменту закликала до порядності і підрядника, який веде будівництво, адже неодноразово Міністерство оборони стикалося із ситуацією, коли після оплати всіх коштів, передбачених угодою між замовником і виконавцем, останній вимагав додаткової оплати за невраховані в угоді роботи. А це вимагає від відомства зовсім іншої процедури. І відтерміновує здачу об'єкта в експлуатацію.

– Закінчення будинку буде профінансовано в повному обсязі найближчим часом, ми відкрито і прозоро поінформуємо вас про хід виконання робіт та фінансування. Тож прошу і вас зосередити наші спільні зусилля у вирішення цих проблем. І за сприятливих умов Міністерство оборони України введе цей будинок в експлуатацію вже цього року, а ви відсвяткуєте Новий рік у своїх нових квартирах! – наголосила Лариса Храмченко.

Також була проведена робоча зустріч з керівництвом Яворівського гарнізону, в ході якої обговорювалися проблемні питання забезпечення житлом військовослужбовців цього гарнізону. Коментарем до закінчення робочого дня можна зазначити загальне враження представника Міноборони від стану приміщень цього гарнізону, їх впорядкованості та "вкладеної душі" і проведеної роботи, а також від зустрічі з майбутніми мешканцями, які щирі і відкриті для спілкування, і тому з розумінням поставилися до існуючих проблем.

Наступного дня Лариса Храмченко побувала на будівельних майданчиках у військовому містечку в Липниках поблизу Львова та у місті Дубно Рівненської області, де оглянула будинок високого ступеня готовності, перевірила якість виконаних робіт та поспілкувалася із майбутніми новоселами. А у місті Рівне з командиром 13-го армійського корпусу Сухопутних військ ЗС України генерал-лейтенантом Ігорем Колесником і робочою групою визначила та оглянула перспективні ділянки під забудову за інвестиційні кошти згідно із Постановою №715.

ВІЙСЬКОВІ БУДНІ

У полігона є робота!

В режимі високого завантаження запрацював авіаційний полігон Повурськ Повітряного командування "Захід". В межах дослідницьких командно-штабних навчань відбувся льотно-методичний збір з бойовим застосуванням авіації по наземних цілях. Екіпажі бомбардувальників Су-24М Старокостянтинівської бригади тактичної авіації виконували бомбометання по цілях на авіаполігоні.

– Не помилюсь, якщо скажу, що наш колектив живе польотами, – розповідає заступник командира полігона з виховної роботи майор Олексій Філатов, – перед бомбометанням у нас – чимало завдань. Необхідно підготувати територію, обладнати мішені, провести попереджувальну роботу з місцевим населенням. Після бомбометання все знищується, і доводиться починати все спочатку. Та ми свою роботу любимо. Під час польотів люди відчувають – їхня праця потрібна державі.

У кращий бік за підсумками проведених льотних змін варто відзначити тимчасово виконуючого посаду начальника зв'язку старшого прапорщика Сергія Забродського, планшетиста старшину Вадима Демчука та хронометражиста старшого солдата Сергія Савчука. Під час польотів на плечах фахівців зв'язку лежить велика відповідальність. Зник зв'язок – і виконання завдання припиняється. Тож для наших фахівців така робота – завжди серйозний іспит.

Чимдалі роботи у військовослужбовців полігона буде більше. Динаміка командно-штабних навчань у Збройних Силах України наростатиме, відтак, і авіація буде інтенсивно працювати. А після завершення бойової роботи фахівці полігона продовжать утилізацію боєприпасів власними силами. Нагадаємо, що за рішенням Міністра оборони України авіаційний полігон Повурськ бере участь у програмі утилізації боєприпасів. Це дозволяє зекономити кошти військового відомства і спрямувати їх на соціальні потреби.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото Олександра Остапчука.

ВІЙСЬКОВА МЕДИЦИНА

Турбота про ветеранів у дії

Гуманітарно-медичну акцію "Турбота про ветерана" успішно проведено медиками Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, що у Харкові. Протягом серпня-вересня декілька виїзних військово-лікарських бригад з числа офіцерів та цивільних працівників клініки амбулаторно-поліклінічної допомоги відвідали десятки сімей ветеранів війни та Збройних Сил.

Ініціаторами проведення позапланової роботи виступило само командування військово-лікарської установи.

– Під час проведення цієї благодійної роботи ми здійснили медичне обстеження інвалідів та інших осіб, які не мають можливості самостійно прибути до нас. У домашніх умовах ми перевіряли артеріальний тиск, робили електрокардіограми, вивчали загальний стан ветеранів та надавали безкоштовно необхідні медикаменти, – пояснив начальник клініки полковник медичної служби Микола Крівко.

Варто зазначити, що для роботи військових лікарів та молодшого медичного персоналу поліклініки виділявся спеціальний транспорт, а це, безумовно, сприяло прискоренню проведення перевірки стану здоров'я людей, які перебувають на обліку у ВМЦК.

Одному з пацієнтів, якого вдома оглянули лікарі у погонах, полковнику у відставці Рафаелю Зельднеру в результаті цього заходу було врятовано життя у буквальному сенсі цього слова.

– Мені 79 років, 33 з яких я прослужив в армії. Звісно, здоров'я вже не як у підлітка. Часто приїздити до госпіталю немає можливості, та й сили не ті. Завдяки своєчасному прибуттю військових лікарів я дізнався про страшну хворобу і був госпіталізований. Зараз мені вже нічого не загрожує. Тож низько вклоняюся моїм рятівникам, – розповів ветеран Збройних Сил.

За словами командування ВМКЦ ПнР подібні заходи проводитимуться й надалі.

– У жовтні-листопаді ми плануємо продовжувати вивчати стан справ наших пацієнтів вдома. При цьому до нашого полю зору потраплять, в основному, малозабезпечені сім'ї відставників та вдови ветеранів війни та Збройних Сил, – додав начальник ВМКЦ ПнР полковник медичної служби Віктор Поліщук.

Дмитро Горбунов. м.Харків. Фото автора.

ЗНАМЕННА ДАТА

День частини: як завжди – в полі

Цього тижня окремий полк зв'язку Повітряного командування "Захід" відзначив сімдесят першу річницю від дня заснування. Дата не ювілейна, однак все одно з цієї нагоди зв'язківці зібрались у клубі частини, аби вшанувати кращих, зустрітись з ветеранами полку, представниками місцевої влади і громадськості та учнівською молоддю і розповісти гостям про сьогодення військової частини. В полк запросили усіх, для кого служба в цій частині назавжди залишила в душі теплі спогади. Серед них – командири, які у різні роки очолювали цей військовий колектив, досвідчені зв'язківці, котрі на різних посадах здобували для частини добру славу та визнання.

З днем народження полку привітав зв'язківців голова Пустомитівської райдержадміністрації Ігор Чопко, військовий капелан Андрій Хомишин та учнівський колектив художньої самодіяльності загальноосвітньої школи села Солонка. Діти влаштували для військових яскравий концерт, виконали улюблені всіма запальні українські пісні, декламували власні вірші. Організували виступ школярів художній керівник Інна Дума та представник Всеукраїнського міжконфесійного релігійного християнсько-військового братства ветеран полку підполковник запасу Юрій Давидов.

Також Юрій Давидов представив відеощоденник частини за рік. В нього ввійшли сюжети про полк, які виходили в ефірі львівського телебачення, та аматорські зйомки самих військовослужбовців важливих та урочистих подій в житті частини.

Зв'язківці не приховують – колектив зустрічає свій день народження з високими результатами. Тричі за декілька років полк ставав кращою частиною зв'язку в Повітряних Силах. Відтак, перехідний вимпел, за який борються усі зв'язківці, назавжди залишився в полку. Щороку підрозділи частини беруть участь у навчаннях, виконують марші, розгортають техніку і забезпечують інші частини повітряного командування надійним і безперебійним зв'язком.

– Минулого року ми навіть перенесли відзначення ювілею частини, бо велика кількість наших екіпажів радіостанцій знаходилася на полігонах в різних куточках України, – каже заступник начальника польового вузла зв'язку з виховної роботи майор Олександр Сурков, – нині в поля вже вибули декілька екіпажів радіостанцій на чолі з начальником штабу польового вузла зв'язку майором Олегом Манченком. Вони відзначають день частини в польових умовах, максимально наближених до реальних бойових. Ми їх також привітали зі святом. Звичайно ж, за допомогою власних засобів зв'язку.

Владислав Назаркевич.
Фото Руслана Федоришина.

ВІСТІ З ВВНЗ

Диво-техніка для віртуальних польотів

На Харківщині, у 203-й навчальній авіаційній бригаді, введено в дію стаціонарний комплексний тренажер літака Л-39С "Альбатрос" ТКС-Л39. Новий технічний засіб включено у систему спеціальної підготовки льотчиків-інструкторів та курсантів, що, на думку авіаторів, значно підніме рівень безпеки польотів, а також сприятиме заощадженню матеріальних ресурсів військової частини.

ТКС-Л39 розроблений та складений на Львівщині фахівцями ТОВ "Маркет-Матс". За умовами контракту з оборонним відомством, виробник відповідав за доставку тренажера в Чугуїв, його складання та навчання військовослужбовців, які у подальшому обслуговуватимуть тренажер.

На урочистому мітингу з нагоди відкриття нового об'єкта були присутні заступник командувача Повітряних Сил ЗС України з бойової підготовки – начальник управління бойової підготовки генерал-лейтенант Віктор Сідаш, начальник інженерно-авіаційного департаменту ТОВ "Маркет-Матс" генерал-лейтенант у відставці Юрій Синенко, представник православного духовенства отець Вадим, офіцери-льотчики та курсанти Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

– Ця навчальна авіаційна частина та всі наші Збройні Сили в цілому отримали тренажерне підсилення, яке, впевнений, дозволить піднятися нам ще вище в плані професіоналізму. ТКС-Л39 – це не просто сучасне обладнання. Унікальність його полягає в тому, що над ним працювали колишні військові льотчики спеціально для своїх наступників. Як результат, тренажер дозволяє виконувати 100% підготовчих вправ і до 85% завдань з техніки пілотування, – зазначив генерал-лейтенант Віктор Сідаш.

Після перерізання символічної стрічки та освячення духовними особами спеціального класу, право першим здійснити віртуальний політ було надано льотчику-інструктору другої авіаційної ескадрильї бригади лейтенанту Івану Ободовському. А керівником польотів став особисто командир бригади військовий льотчик 1-го класу полковник Геннадій Дубовик.

– Схожість роботи на цій дивотехніці з керуванням реального літака вражає. На ньому можна відпрацювати навіть вправи вищого пілотажу та польоти у складних умовах. А те, що тут передбачено виконання польотів на групову злітаність, робить тренажер просто безцінним, – захоплено розповів комбриг.

За словами головного розробника ТКС-Л39 генерал-лейтенанта у відставці Юрія Синенка, виконання усього комплексу робіт щодо введення його в експлуатацію обійшлося Міністерству оборони України майже у 25 мільйонів гривень.

– А подібні до цього тренажера закордонні аналоги коштуватимуть вже 8-12 мільйонів доларів США. При цьому наші конкуренти в Північній Америці, Німеччині чи Франції працюють над винаходами довгими роками спільно з 15-20 науково-дослідними установами. Ми ж, авіатори зі Львова, самі і в короткий термін створюємо кожен зразок техніки, адже робимо це для своїх співвітчизників, – зазначив Юрій Михайлович.

Серед подальших завдань, що ТОВ "Маркет-Матс" виконуватиме в інтересах Збройних Сил України, названо роботу над тренажним комплексом бойового вертольота Мі-24. Передбачається, що він також обійдеться військовому бюджету у 25 мільйонів гривень і наступного року надійде на озброєння полку армійської авіації Сухопутних військ, що дислокується на Львівщині.

Дмитро Горбунов. м.Харків. Фото автора.

ПРОФЕСІОНАЛ

Він працює високо

В дивізіоні зенітних ракетних комплексів С-300 Львівського зенітного ракетного полку до роботи капітана Володимира Музичка у співслужбовців – повага особливого гатунку. Він – начальник відділення радіолокаційної розвідки. Володимир відповідає за роботу низьковисотного пристрою для виявлення цілей. Зі своєю технікою забезпечує виявлення маловисотних цілей і видачу їх координат на командний пункт.

Завдання це – відповідальне і серйозне, однак поважають його не тільки за фах і професіоналізм, а і за неабияку сміливість. Бо його низьковисотний пристрій має висоту аж 40 метрів. І у разі неполадок чи для технічного обслуговування він без вагань забирається на самий верх.

– Напевно, комусь й було б моторошно, тільки не нашому Володимиру, – каже заступник командира дивізіону з виховної роботи майор Володимир Василишин, – він справжній козак і труднощів не боїться. До нас в дивізіон прийшов служити в 2005 році. Якщо досі тут служить – то не з лякливого десятку. Розташування наше знаходиться далеко в лісі, до найближчого населеного пункту – майже десять кілометрів лісовою дорогою. Побутові умови непрості, та це його ніколи не засмучувало. Володимир добре грає на гітарі, тож у свята чи під час відпочинку, коли всі ми збираємося разом, його веселий спів підбадьорить будь-кого.

І хоча має він веселу вдачу, на службі насамперед проявляється не ця його риса, а сумлінність і наполегливість. Дивізіон часто заступає на бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни, і тоді від роботи кожного залежить загальний результат – недоторканність повітряних рубежів країни. Тож якщо пристрій виходить з ладу, капітан Музичко буде коло нього днювати й ночувати, допоки не введе в стрій. І в мороз, і в дощ чи вітер заберется на самий верх і зробить все, щоб техніка працювала.

Владислав Назаркевич. "Крила України". Фото автора.

КОНТРАКТНА АРМІЯ

Цікава робота знайдеться для всіх

Львівський зенітний ракетний полк імені Івана Виговського активно шукає гідних претендентів для проходження військової служби за контрактом на вакантних посадах.

– Нещодавно в Пустомитівському центрі зайнятості ми провели "ярмарок вакансій", – розповідає офіцер відділення виховної роботи полку старший лейтенант Анастасія Данчевська, – спершу фахівці центру відібрали понад два десятки шукачів роботи, які найбільше відповідають нашим критеріям. Потім ми запросили кандидатів в центр зайнятості. Продемонстрували їм відеоролики про Збройні Сили України та про наш полк, далі офіцер майор Іван Піцур розповів про умови служби та відповів на усі питання кандидатів.

Робота військових не була даремною. Після "ярмарку вакансій" два потенційних контрактники вирішили стати до лав вартових неба і почали оформлювати відповідні документи в районному військовому комісаріаті.

Владислав Назаркевич. "Крила України".

ПЕРЕПІДГОТОВКА

Звільнених військовослужбовців перекваліфіковують за сприяння ОБСЄ

За участі Посла, Координатора проектів ОБСЄ в Україні Мадіни Джарбусінової в залі засідань Вінницької облдержадміністрації відбулося урочисте відкриття курсів соціальної адаптації військовослужбовців.

Починаючи з 10 вересня, 90 вінницьких військовиків пройдуть перепідготовку за напрямком "Менеджмент підприємницької діяльності". За два з половиною місяці слухачі освоять кваліфікацію офісних службовців, що дозволить їм підвищити власну конкурентоспроможність на ринку праці. До того ж, по закінченню навчання вони отримають свідоцтво про перепідготовку державного зразка, сертифікати Міністерства соціальної політики України та ОБСЄ.

– Мені дуже приємно відкрити тут, у Вінниці, курси соціальної адаптації військовослужбовців, – зазначила посол ОБСЄ в Україні Мадіна Джарбусінова. – У нас є бажання і воля продовжувати таку співпрацю. Відповідно, будуть і можливості. До того ж, це один із наших найуспішніших проектів.

Старший методист центру перепідготовки військовослужбовців Борис Санченко зазначив, що за статистикою попередніх років, звільнені в запас військовослужбовці, які пройшли перепідготовку, у понад 80% випадків знайшли роботу за новою спеціальністю.

Загалом же, за проектом, що діє в Україні з 2006 року, центром адаптації було перекваліфіковано більше трьох з половиною тисяч військовослужбовців, членів їх сімей, працівників Збройних Сил та цивільних осіб. Примітним є той факт, що з числа військовиків більше 80% – з частин Повітряних Сил ЗС України.

Партнерами в реалізації проекту є Міністерство оборони України, Міністерство соціальної політики та Посол, Координатор проектів ОБСЄ в Україні. Безпосереднім організатором заходів виступає Міжнародний благодійний фонд "ЄвроАзія".

Владислав Дем'яненко. "Крила України". Фото автора.

Донбас вшанував своїх героїв

ДО 70-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Близько тисячі захисників Вітчизни долучилися до святкування 70-річчя визволення Донецька від фашистських загарбників. У вересні 1943 року радянські воїни-визволителі назавжди вигнали коричневу чуму зі столиці шахтарського краю міста Сталіно, нині – Донецьк.

Масштабні урочистості з нагоди свята тривали декілька днів. До деяких заходів організатори підійшли зі справжнім донбаським розмахом. На традиційних місцях вшанування ветеранів проходили театралізовані постанови на військову тематику. Отримав друге життя потяг ЕР 775-07, який було представлено на центральному вокзалі міста як Потяг Перемоги. У спеціально обладнаному вагоні ветерани змогли відвідати окремі міста, в яких відбувалися запеклі бої – Макіївку, Горлівку, Артемівськ, Красний Лиман та Ясинувату. Святковим концертом “Твоїм визволителям, Донбасе!” привітали ветеранів в Донецькому національному академічному українському музично-драматичному театрі. А покладання квітів до памятників генералу армії Ватутіну, полковнику Грінкевичу та іншим видатним полководцям, які звільняли донецьку землю від окупантів, проходило із залученням громадських організацій та молоді Донеччини.

Головні ж заходи, у яких взяло участь найбільше військовослужбовців, відбулися на меморіальному комплексі “Савур-могила”.

– Неможливо переоцінити героїзм наших ветеранів. За їхніми плечима – вогняні роки війни, роки повоєнної відбудови виробництва та економіки зруйнованої вщент країни. І зараз їхня небайдужість до проблем нашого суспільства та армії надихає на нові досягнення. Саме на їхньому прикладі ми навчаємось долати всі життєві труднощі та негаразди. Низький вам уклін від усіх присутніх, – зазначив начальник Донецького гарнізону полковник Сергій Камеш під час урочистого мітингу.

Продовженням свята стало вручення керівництвом Донецької області та міської влади ветеранам ключів від дев’ятьох автомобілів марки “ЗАЗ-Sens”. Дорожчою була і тисяча гривень, що отримав кожен з 79 ветеранів.

А у міській перлині – парку імені Щербакова – відбувся концерт за участю зірок української та російської естради. Особливо до вподоби ветеранам було слухати виступ Національного президентського оркестру під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України полковника запасу Івана Москаленка.

– Репертуар нашого оркестру до естафети пам’яті по обласних центрах та містах-героях ми готували заздалегідь. Весь колектив оркестру розуміє важливість заходів, присвячених 70-й річниці визволення України. Приємно бачити, як молодь танцює, а ветерани підспівують, слухаючи улюблені пісні часів Вітчизняної війни, – розповів диригент оркестру, заслужений діяч мистецтв України підполковник Сергій Золотарьов.

У дні проведення регіональних заходів, за інформацією командування Донецького гарнізону, військовослужбовці Збройних Сил України вшанували подвиги своїх попередників, поклавши квіти до 15 пам’ятників солдатам Перемоги.

– На Донеччині мешкає понад 150 тисяч ветеранів Великої Вітчизняної війни. Саме час згадати, що чуйне ставлення, увага – це те, чого вони потребують найбільше. Приємною несподіванкою для захисників Донбасу та усіх запрошених на урочистості до центрального парку міста було слово “Пам’ятаємо”, яке в темряві вишукувала молодь з лампадками у рука, – додав заступник начальника Донецького військового гарнізону підполковник Микола Шарий.

Олександр Дейна.
м.Донецьк.
Фото автора.

БЕЗПЕКА НА ДОРОЗІ

Діти на автошляхах – будьмо пильними!

Закінчилися літні канікули у школярів. Все частіше вони перебігають дороги на шляху до школи та, повертаючись з уроків, додому. І частенько – у не тих місцях, що відведені для переходу вулиці. І тим не менше встановлено, що більше половини дорожньо-транспортних пригод з дітьми відбувається з вини водіїв. Адже діти завжди залишаються дітьми, а дорослі мають бути більш уважними на проїжджій частині. Нерідко трапляються ситуації, коли діти переходять дорогу по зебрі, на зелене світло світлофора і навіть не дивляться по боках, захоплені розмовою між собою та будучи впевненими в тому, що нічого трапитися не може, адже вони перетинають шлях так, як треба…

Втім, на жаль, серед водіїв, і особливо – в наш час, коли водійське посвідчення можна просто купити, не маючи досвіду й навичок водіння автомобіля, є надзвичайно велика кількість лихачів, які нехтують правилами дорожнього руху й літають по дорозі, немов ракета. А саме вони повинні бути уважними на дорозі, саме від них залежить життя і здоров’я пішоходів.

Залежить життя і здоров’я дітей на проїжджій частині не лише від водіїв, а від кожного з нас. Адже дитина – немов губка, яка всмоктує в себе всю інформацію: що бачить, те й робить. І, якщо ми йдемо вулицею та переходимо дорогу неподалік від світлофора, але – не у зоні пішохідного переходу, а поруч із нами – дітлахи, ми маємо замислитися над тим, який приклад ми подаємо.

Переважна більшість дорожньо-транспортних пригод за участі дітей відбувається через те, що вони раптово вибігають на дорогу. Статистика свідчить, що діти, які й виживають у таких пригодах, отримують серйозні тілесні ушкодження. А третина дітей до шести років, які постраждали під час автомобільних катастроф, загинули у власних дворах та на автомобільних парковках. Тому водіям потрібно пам’ятати, що уважним потрібно бути не лише під’їжджаючи до “лежачого поліцейського” – штучної перепони, яку у наші дні зазвичай встановлюють на під’їздах до переходів поблизу шкіл, а постійно. Навіть – коли автомобіль пересувається на незначній швидкості, паркуючись на подвір’ї чи стоянці. Ну і, звичайно, пильними мають бути батьки, слідкуючи за своїми дітьми й не дозволяючи їм вибігати на проїжджу частину.

Досвідчені водії знають про так звані “мертві точки” автомобіля. Зазвичай ця точка знаходиться позаду автомобіля, і особливо – коли він рухається назад. Навіть водії тих автомобілів, які обладнані датчиками чи відеокамерами, нерідко не помічають позаду себе дитину, тому зупиняються зазвичай пізно, коли трагедія вже сталася.

Найчастіше фатальні нещасні випадки

на дорогах відбуваються у будні дні, між восьмою і десятою ранку, а також з четвертої до шостої вечора: у той час, коли дорослі йдуть на роботу, а діти – до школи, а також тоді, коли дорослі повертаються з роботи, а діти – йдуть з другої зміни навчання у школі. Причому, більшість ДТП за участю пішоходів відбуваються у гарну сонячну погоду. Це пов’язано, скоріш за все, з тим, що в непогоду й туман водії більш зібрані й сконцентровані, більш готові до раптової появи на дорозі дитини чи дорослого порушника.

– Діти на дорозі завжди є об’єктом підвищеної уваги для водіїв, – переконаний начальник служби безпеки дорожнього руху Командування Повітряних Сил Збройних Сил України підполковник Ярослав Іващенко. – І під час канікул, і у розпал навчального року. Але все ж найбільш критичним є період переходу від літнього відпочинку до навчання, коли дитина не встигає перелаштуватися, а тому може й загратися, заговоритися на шляху до школи. Ось тут і стане в нагоді пильна увага водіїв!

Отож, прийшов вересень. Діти, які за три місяці літніх канікул звикли вести рухливий спосіб життя, бігати й стрибати, почали ходити до школи. Добре, коли учнів молодших класів за руку ведуть батьки. А ті, хто крокують за знаннями самі? Для кожного водія вони мають стати об’єктом найбільшої уваги. І недарма саме у цей період, на початку осені, з 20 серпня по 20 вересня проводиться місячник “Увага! Діти на дорозі!”.

У частинах Повітряних Сил Збройних Сил України місячник “Увага! Діти на дорозі!” розпочався з організації вивчення Закону України “Про дорожній рух”, Правил дорожнього руху та контролю за виконанням особовим складом вимог цих документів у повсякденній діяльності. Серед військовослужбовців та цивільного населення військових містечок проводиться роз’яснювальна робота щодо запобігання травматизму, а тим більше – загибелі дітей на дорогах. Також у частинах перевіряються морально-ділові якості водіїв, і особлива увага приділяється тим із них, які залучаються у гарнізонах для перевезення особового складу і дітей. Проводиться належна передрейсова підготовка цієї категорії. Крім того, уточнюється та доводиться до відома водіїв порядок руху автомобільного транспорту у житлових зонах військових містечок та біля дитячих закладів і шкіл.

З водіями та службовими особами, які мають у підпорядкуванні автомобільну техніку, черговими парку, техніками (з безпеки дорожнього руху) – начальниками КТП проводяться інструктивно-методичні заняття із залученням представників ДАІ, ВІБДР та прокуратури. На них, зокрема, вивчається стан аварійності та грубі пору-

шення Правил дорожнього руху України; порядок підготовки і виходу машин у рейс; перелік несправностей, при яких заборонено експлуатацію автомобіля; вимоги до автомобілів, обладнаних для перевезення особового складу та небезпечних вантажів; ступінь відповідальності за експлуатацію та випуск в рейс технічно несправних транспортних засобів, скоєння ДТП, керування автотранспортом у стані алкогольного сп’яніння.

Звичайно, все це – заходи суто профілактичні. Втім, як свідчить практика, профілактика певною мірою є запорукою успіху. І в подальшому, перш ніж порушити правила дорожнього руху чи бодай відволіктися під час водіння автомобіля, більшість водіїв згадуватиме ці заняття та невтішну статистику ДТП по країні. А це означає, що у місячнику “Увага! Діти на дорозі!” є сенс.

Олексій Тригуб.

Павло Лебедєв:

“Нова українська армія – мета реальна і економічно вигідна”

Певна річ, таке узвичаєне і масове для багатьох державних інституцій поняття, як відпускний період, у Збройних Силах має свої і логіку, і специфіку – ратне ремесло канікул не визнає, тому бойова підготовка військ триває без поправок на курортні чи ще якісь сезони. В плановому або, як кажуть в армії, штатному, режимі працюють підрозділи і служби, які під час бойового чергування дбають про надійне прикриття важливих державних об’єктів, тисячі військовослужбовців готуються до підсумкових навчань у масштабі всіх Збройних Сил. І все це, так би мовити, на марші, в рамках започаткованих перетворень в українській армії.

Про плани і завдання Збройних Сил в найближчій і віддаленій перспективі розповідає Міністр оборони України Павло Лебедєв.

– Павле Валентиновичу, наприкінці травня Уряд схвалив проект Державної комплексної програми реформування і розвитку Збройних Сил України до 2017 року. Наскільки реалістичні для виконання головні її складові?

– Державна комплексна програма реформування і розвитку Збройних Сил України до 2017 року – результат наполегливої роботи військових експертів, котрі вивчали кращий досвід країн, збройні сили яких уже пройшли через реформування. При її розробці було враховано тенденції розвитку сучасної збройної боротьби та наш багатий, накопичений за 20 років, досвід участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Принциповою відмінністю Державної комплексної програми від попередніх аналогічних документів є опора на реальні фінансові можливості держави і на більш ефективний менеджмент оборонних ресурсів. Загалом на виконання запланованих заходів передбачено 131,7 мільярда гривень. Я впевнений – це реалістичні цифри, щоб створити Збройні Сили нового зразка: оптимальні за чисельністю, добре оснащені, якісно підготовлені, всебічно забезпечені та укомплектовані професіоналами, здатними швидко реагувати на реальні і потенційні загрози національній безпеці у воєнній сфері та спроможними брати участь у міжнародних заходах із підтримання миру і безпеки.

Сьогодні ми продовжуємо створювати умови для комплектування армії виключно військовослужбовцями за контрактом, і цей процес успішно триває. Одночасно проводяться заходи з відновлення боєздатності основних систем озброєння та військової техніки, вивільнення Збройних Сил від виконання невластивих функцій та відчуження надлишкового військового майна. Значні зусилля направлені на продовження нарощування інтенсивності бойової підготовки Збройних Сил та оснащення їх сучасним озброєнням і військовою технікою. Вже прийнято на озброєння модернізовані літаки МіГ-29МУ, Л-39М1, радіолокаційну станцію РЛС “Малахіт”, модернізований вертоліт Мі-24ПУ1, бронетранспортери БТР-4Е, БТР-70Ді, автоматичну гармату ЗТМ1, високоточний артилерійський снаряд “Квітник”. Водночас ми не забуваємо і про соціальний захист військовослужбовців. В цьому напрямі ведеться інтенсивна робота, і ми вже маємо позитивні зрушення.

– Але ж за всього бажання держава нині не може стовідсотково профінансувати всі потреби оборонного відомства. Як у нинішній ситуації приступати до такого масштабного реформування українського війська? Чи по кишені нам нова армія?

– Національні інтереси завжди є вирішальними при прийнятті того чи того державного рішення, спрямованого на реалізацію цілей Державної комплексної програми реформування Збройних Сил. Проте жодна країна не здатна забезпечити їх без надійної ресурсної підтримкм. Сьогодні є чітке розуміння важливості цього на найвищому державному рівні. Хочу ще раз підкреслити, що ми маємо визначений ресурс у розмірі 131,7 мільярда гривень. Цей фінансовий показник погоджений на міжвідомчому рівні з усіма державними структурами, залученими до виконання завдань оборони держави.

Головне наше завдання — забезпечити ефективність використання коштів, що спрямовуються на реформування Збройних Сил. У цьому контексті професіоналізація ЗС України – об’єктивна необхідність як з військової, так і з економічної точки зору, бо контрактна служба, крім іншого, дає змогу не розпорошувати кошти на початковому навчанні солдатів-строковиків, а зосереджувати їх на підвищенні інтенсивності бойової підготовки та індивідуальної спроможності професійних військовослужбовців. Ситуація, коли солдати півроку вчаться, а півроку готуються до звільнення, залишиться у минулому. Для порівняння: бойовий потенціал, закладений, скажімо, в танку, використовується строковиками на 25-30%, а контрактниками – на 75-80%. Це також сприяє продовженню життєвого циклу озброєння та військової техніки. Військовослужбовці за контрактом більш ефективно використовують бойову техніку та зброю, отже, зменшуються частота ремонту, строки та його вартість. Одне слово, нова, контрактна, армія – мета реальна, економічно вигідна і досяжна.

– З якими проблемами доводиться нині “розбиратися” Міністру оборони?

– Одне із питань, на якому сьогодні зосереджена увага керівництва Міноборони, – забезпечення умов для підвищення мотивації кращих представників молоді до військової служби за контрактом. Наразі проводиться низка заходів, які мають дати відчутний ефект уже в найближчій перспективі. Насамперед, це збільшення вдвічі грошового забезпечення військовослужбовців Військово-Морських Сил, Повітряних Сил, Високомобільних десантних військ та Військ спеціального призначення. Це дасть змогу цієї осені не здійснювати призов строковиків до ВМС та ВДВ.

Одночасно підняти грошове забезпечення військовослужбовцям інших видів, родів військ (сил) неможливо, тому було прийнято рішення здійснити поетапне підвищення грошового забезпечення, щоквартально на 20%, починаючи з 1 квітня цього року по 1 липня наступного. Як наслідок, зарплата військовослужбовців має зрости вдвічі. Цьогорічний фонд грошового забезпечення становить 6654,2 мільйона гривень, що дасть змогу виплачувати грошове забезпечення з урахуванням передбаченого підвищення в повному обсязі. Таким чином, уже в жовтні цього року командир бригади Сухопутних військ отримає близько 5700 грн, командир батальйону – 5000 грн, командир роти – 4500 гривень, командир взводу – понад 3300 гривень.

Комплекс заходів з підвищення мотивації не обмежується лише збільшенням грошового забезпечення. Передбачається також удосконалення соціального пакета для контрактників, куди входить: отримання безкоштовної вищої освіти, право вибору місця проходження військової служби при укладанні першого контракту, належні умови для служби та відпочинку (встановлена тривалість службового часу, п’ятиденний робочий тиждень, вільне пересування територією України у вихідні, святкові та неробочі дні), забезпечення житлом.

– Питання з питань – забезпечення житлом...

– На початок року на квартирному обліку в Збройних Силах значилося 44,5 тисячі сімей, з яких 12,4 тисячі звільнені зі служби. Прагнучи комплексно розв’язати це питання, ми вже провели аудит незавершеного будівництва Міноборони з 2007 року. Проведено інвентаризацію та паспортизацію 168 об’єктів будівництва житла для військових. Усі вони поділені на чотири категорії. До першої увійшли ті, які готові на 80-90% та в подальшому добудовуватимуться за бюджетні кошти. Зокрема, йдеться про 9 об’єктів на 257 квартир, що максимально швидко можна добудувати та ввести в експлуатацію. Понад два десятки об’єктів завершимо з допомогою інвесторів, а об’єкти з низьким ступенем готовності, але на привабливих територіях, будуть передаватися приватним інвесторам з визначенням частки квартир Міноборони.

У 2013 році передбачено фінансування будівництва 153 квартир для військовослужбовців. Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України особисто контролює питання будівництва житла для військовослужбовців.

Як будемо діяти? По-перше, проведено інвентаризацію військового майна, включаючи нерухомість та землі, на яких розташовуються вивільнені сьогодні військові містечка і бази. Планується позбутись таких містечок та надлишкового, не придатного для використання майна. Йдеться про 429 повністю вивільнених військових містечок з близько 7,5 тисячі будівель і споруд на земельних ділянках загальною площею понад 35,9 тисячі га. Ще 214 містечок вивільняться в процесі реформування ЗСУ. Така можливість була отримана після визначення порядку відчуження земельних ділянок, що вивільняються в процесі реформування ЗС України та Державної спеціальної служби транспорту.

Загалом протягом наступних 3-5 років плануємо від продажу нерухомого майна отримати від 6 до 9 млрд грн. Кошти будуть використані для будівництва житла та вирішення соціальних проблем військовослужбовців. Окрім цього, маємо надію на виділення додаткового ресурсу на будівництво житла в сумі 300 млн грн, що дасть змогу завершити будівництво та ввести в експлуатацію 1518 квартир загальною площею 100,5 тисячі квадратних метрів. Реалізація десятків тисяч найменувань іншого надлишкового майна, включаючи і понад 30 тисяч одиниць озброєння та військової техніки, буде здійснюватися через систему відкритих і публічних аукціонів, а отримані кошти будуть використані для будівництва житла військовослужбовців та вирішення інших соціальних проблем.

По-друге, для поповнення житлового фонду активно перебудовуємо під житло будівлі, що не використовуються у повсякденній діяльності війська. На реконструкцію цього року планується збільшення асигнувань на 100 млн грн. Загалом за роки незалежності побудовано майже 87,5 тисячі квартир для військових — близько 4 тисяч квартир щороку в кращі часи. Маємо наміри до 2017 р. звести рекордну кількість житла – понад 25 тис. квартир за 4 роки. Це при запланованих цього року в бюджеті Міноборони 12 млн грн на купівлю житла, що становитиме приблизно 60 квартир. Посилено роботу щодо усунення зловживань, перевіряється список “черговиків”, після чого його опублікують на сайті відомства. Кожен зможе на сайті відслідковувати просування черги на отримання житла.

– У народі кажуть: великі гроші породжують і велику корупцію. На жаль, у цьому плані не є винятком і відомство, яке ви очолили 8 місяців тому. Як боротися з таким злом у специфічному армійському середовищі?

– Корупція – головний дестабілізуючий чинник проведення реформ у Збройних Силах. Тому свою діяльність ми почали з напрацювання Плану дій щодо запобігання і протидії корупції на 2013 рік, який став фундаментом для роботи у цьому напрямку. Були відпрацьовані Переліки об’єктів контролю та підконтрольних, Перелік ризикових порушень фінансово-бюджетної дисципліни, типових помилок та ризикових сфер при прийнятті управлінських рішень тощо. Зазначені документи дозволили чітко сформулювати завдання, які були покладені на постійно діючу антикорупційну мобільну групу Міноборони, створену у березні, яка наділена повноваженнями і ресурсами для оперативного реагування та розслідування схем та дій з ознаками корупційних. Керівник групи підпорядковується безпосередньо міністру оборони. Окрім того, покращено міжвідомчу взаємодію, за нашої ініціативи створено спільну з Генпрокуратурою комісію для співпраці та обміну оперативною інформацією.

У рамках цієї роботи, за оперативними даними, впродовж січня-червня цього року департаментом внутрішнього контролю та фінансового аудиту Міноборони проведено 567 ревізій, за результатами яких 293 особи притягнуто до дисциплінарної відповідальності, 12 осіб звільнено із займаних посад. Виявлено порушень фінансово-бюджетної та господарської дисципліни, що призвели до збитків у сумі 134,4 млн грн (це удвічі більше, ніж у І півріччі минулого року). При цьому відшкодовано 20,2 млн грн, (торік – 9,9 млн), до правоохоронних органів передано матеріали 88 аудитів на суму втрат та збитків понад 122 млн грн. Запобігли чи усунули інші порушення фінансової дисципліни на суму 218,8 млн грн. Ці показники переконливо свідчать, що боротьба з корупцією дає змогу ефективно зберегти значний ресурс для реформування Збройних Сил.

– Плануючи переоснащення війська, наскільки можна розраховувати на традиційно високотехнологічний вітчизняний військово-промисловий комплекс?

– Вітчизняна оборонна промисловість зберегла величезний науковий потенціал. Наші ракети влучають у цілі, а не падають на старті, наші танки “Оплот” є одними з кращих у світі, та й можливості для ремонту чи модернізації існуючих зразків озброєння та техніки маємо значні. Крім того, понад 160 підприємств державного концерну “Укроборонпром” володіють достатніми ресурсами та кваліфікованими спеціалістами для утримання позицій України у п’ятірці лідерів країн-світових експортерів зброї.

Триває вдосконалення нашого озброєння та військової техніки. Помітного прогресу вдалося досягти на шляху модернізації існуючих та створення нових зразків стрілецької зброї, а також нових систем для поглинання звуку і полум’я під час пострілу, нових засобів індивідуального захисту військовослужбовців. Уже маємо сучасні системи звукової локалізації пострілу для виявлення ворожих снайперів та артилерійських установок, новий артилерійський снаряд “Квітник”, нові системи ураження броньованих цілей, сучасні тепловізорні приціли тощо. Не заздрю тому, хто вирішить спробувати на собі можливості такого “послабленого” ВПК.

– Якщо можна, розкажіть про конкретні найближчі плани щодо кожного виду ЗС України, особливо Повітряних Сил і флоту.

– При правильному виборі фінансових пріоритетів ми забезпечимо готовність до дій авіаційних ескадрилей літаків Су-27, МіГ-29 та Су-25 Повітряних Сил, пар і ланок авіації Сухопутних військ. Нині модернізується та ремонтується основний склад парку бойових літаків винищувальної та штурмової авіації, навчально-бойових літаків МіГ-29, Су-25, Су-27, Л-39, вертольотів Мі-24, Мі-8МТ, зенітних ракетних комплексів Повітряних Сил та протиповітряної оборони Сухопутних військ. Триває модернізація з подальшим відновленням технічного ресурсу артилерійського озброєння (РСЗВ БМ-21 “Град”, СГ 2С-1 “Гвоздика”), відновлюється технічний стан існуючих бойових кораблів та катерів. До 2017 р. заплановано ввести до складу ВМС перший із серії чотирьох нових бойових кораблів вітчизняного виробництва проекту 58250 – корвет “Володимир Великий”, а також до десяти бронекатерів типу “Гюрза”. Також тривають роботи над проектом оперативно-тактичного ракетного комплексу та зі створення нового транспортного літака Ан-70.

Заплановано придбання сучасних зразків озброєння і військової техніки для оснащення Сил спеціальних операцій, у тому числі й іноземного виробництва. Щодо технічного переоснащення системи управління Збройними Силами планується розробити та ввести в експлуатацію основні базові елементи Єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами, прийняти на озброєння комплекси засобів автоматизації вітчизняної розробки та виробництва для оснащення пунктів управління протиповітряної оборони і авіації Повітряних Сил, протиповітряної оборони Сухопутних військ, ракетних і артилерійських підрозділів, перевести стаціонарну компоненту системи зв’язку та окремі з’єднання Збройних Сил на новітні цифрові засоби зв’язку.

У подальшому передбачається проведення планових заходів з підтримання справності та технічної придатності озброєння і військової техніки, що не підлягають виведенню з бойового складу в найближчі десять років, завершення робіт з продовження строків придатності боєприпасів. Це дасть змогу на довгострокову перспективу забезпечити боєздатність озброєння та військової техніки і мати у складі Збройних Сил України технічно справними до 100% їх зразків.

Олександр Біттнер. “Урядовий кур’єр”.
До друку підготував Олександр Олехнович.

90 років у небі Вітчизни

Колискою вітчизняної авіації називають легендарну гору Клементьєва, що у Криму неподалік Коктебеля. Саме тут у 20-30 роках минулого століття ставали на крило тисячі молодих людей, і серед них – всім відомі О.Антонов, С.Ільюшин, С. Корольов, М. Тихонравов, А.Яковлєв, які в подальшому стали Головними і Генеральним конструкторами авіаційної і ракетно-космічної техніки. На честь 90-річчя вітчизняного планеризму на базі Центру планерного спорту, що на горі Клементьєва, пройшов міжнародний авіаційний фестиваль "Крила Вітчизни".

Фестиваль зібрав тисячі людей – льотчиків, авіаконструкторів, планеристів, авіамоделістів, пілотів надлегкої авіації, дельтапланеристів, парапланеристів, заслужених льотчиків, льотчиків-космонавтів, гостей та просто не байдужих до п'ятого океану людей з України, Росії, Польщі, Білорусі.

У суботу, 7 вересня, в урочистостях та покладанні квітів до пам'ятника піонерам планеризму О.Антонову та С.Корольову взяли участь і почесні гості фестивалю, Герої України – генеральний конструктор КБ ім.Антонова Дмитро Ківа, президент АТ "Мотор Січ" В'ячеслав Богуслаєв, заслужений льотчик-випробувач Олександр Галуненко, заслужений льотчик-випробувач директор Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України генерал-майор Юрій Тішков, генеральний конструктор вертолітної техніки, льотчик-випробувач Сергій Трошин; Герої Радянського Союзу заслужені льотчики-випробувачі Юрій Курлін та Валерій Мігунов, голова Громадської ради при Міністерстві оборони України, заслужений працівник транспорту України Юрій Михайленко, а також доньки Олега Антонова – Анна та Олена Антонови та онук першого переможця Коктебельського зльоту 1923 року Леонід Юнгмайстер.

Авіаційне свято в повітрі розпочали військові авіатори Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України. А саме військові льотчики-випробувачі першого класу полковники Олександр Пахольченко та Володимир Корж на навчально-тренувальному реактивному літаку Л-39М1, модернізованому, до речі, вітчизняним підприємством "Одесавіаремсервіс", продемонстрували захопленим глядачам елементи вищого пілотажу…

Далі настала черга знаменитого вертольота Мі-8МСБ АТ "Мотор Січ", який нещодавно поставив новий світовий рекорд з набору висоти 9150 метрів, взлетівши на 300 метрів вище Евереста. Пілотаж вертольота Мі-8МСБ в "обмеженому просторі" гостям фестивалю продемонстрували досвідчені пілоти-випробувачі: ветеран Афганістану та Югославії 65-річний Сергій Тішков та 36-річний підполковник Юрій Юхимук. Саме такий пілотаж і був нещодавно продемонстрований на Міжнародному авіаційному-космічному салоні у Москві МАКС-2013. Загалом під час випробувань на цьому вертольоті за кілька останніх років було поставлено 11(!) світових рекордів.

Після польоту дітлахи обліпили унікальний вертоліт, а пілоти з усмішками розповіли глядачам про його можливості та провели екскурсію для телевізійників і численних гостей на борту гвинтокрила.

Своїми майстерними польотами гостей порадували пілоти десятків літаків, вертольотів, планерів, дельтапланів, паропланів. З цікавістю глядачі спостерігали за польотами незвичайного "вертольота" – автожиру. А ось стрибки з парашутом та польоти повітряних куль через погодні умови, на жаль, були відмінені.

Знайшлася справа і найменшим учасникам свята. Діти з задоволенням брали участь у конкурсі дитячого малюнка на асфальті "Я хочу літати", отримували призи, запускали повітряні змії та кулі.

Гостями музичної сцени фестивалю стали заслужений артист АР Крим Костянтин Фролов, автор пісень з Санкт-Петербурга Артем Лозовий, інші співаки та музиканти. І не лише ревом авіаційних моторів, але й …мотоциклів з байкерських клубів наповнилося свято на радість гостям.

Фестиваль організували і підтримали АНТК "Антонова", громадський комітет, адміністрація регіонального ландшафтного парку "Повітроплавний комплекс Узун-Сирт, гора Клементьєва", Центр планерного спорту "Коктебель", Кіровська райдержадміністрація, Республіканський дельтапланерний клуб ОСОУ, Феодосійський музей дельтапланеризму, Державний науково-випробувальний центр Збройних Сил України та багато інших організацій та громадських об'єднань.

За словами заслуженого льотчика-випробувача СРСР Героя України Юрія Тішкова, на свято прийшло багато людей, і особливо молоді. А це говорить про "наступність поколінь, про передачу досвіду. Вітчизняна авіація росте, розвивається, її люблять, нею гордяться тисячі і тисячі людей по всьому світу. Нових звершень Вам, підкорювачі неба!"

Відтепер, за задумом організаторів, такий масштабний авіаційний зліт буде проводитися на горі Клєментьєва щороку.

Руслан Семенюк.
Гора Клементьєва.
Фото автора.

ДОСЯГНЕННЯ

Euro Hawk б'є рекорди

Безпілотний літальний апарат Euro Hawk, що належить ВПС Німеччини, встановив рекорд тривалості польоту без дозаправки. Про це повідомляє американська компанія Northrop Grumman, що побудувала апарат. За даними компанії, 8-9 серпня 2013 року Euro Hawk виконав політ, тривалість якого склала 25,3 години. Він проходив на висоті 17,9 тисячі метрів у європейському повітряному просторі.

Слід зазначити, що безпілотник бере участь у програмі випробувань, в рамках якої 6 червня 2013 року він виконав перший політ над Північним морем тривалістю 6,5 годин. Як очікується, льотні випробування Euro Hawk триватимуть до кінця вересня поточного року. У липні 2011 року Euro Hawk виконав трансатлантичний переліт. Він вилетів з бази ВПС США у Каліфорнії ввечері 20 липня й прибув до Німеччини вранці 21 липня. У цілому апарат провів у повітрі 22 години й подолав понад дев'ять тисяч кілометрів. Це був перший в історії трансатлантичний переліт, здійснений безпілотником.

РОЗРОБКИ

Boeing і Saab

створять новий НТЛ

Американський авіабудівний концерн Boeing і шведська компанія Saab ведуть переговори про співробітництво в проекті розробки нового навчального літака для ВПС США, повідомляє Defense News. Переговори перебувають на завершальній стадії, і найближчим часом сторони можуть підписати угоду про співробітництво.

Як відзначає видання, колись Boeing і Saab співробітничали тільки в сфері цивільної авіації, однак на ринку бойової авіації завжди були конкурентами. Зокрема, винищувачі JAS 39 Gripen і F/A-18 Super Hornet брали участь у багатьох тендерах останніх років, включаючи конкурси на поставку винищувачів Таїланду, Чехії, Індії, Швейцарії й Данії.

Який саме літак компанії запропонують американським військовим, поки не відомо. Не виключено, що новий літак буде створений на базі шведського винищувача Gripen, розміри якого дещо більші за ті, що передбачені технічним завданням ВПС США. Створення навчального літака на базі Gripen дозволить скоротити строки розробки. Поруч із цим, Boeing раніше неодноразово заявляв, що має намір спроектувати абсолютно новий навчальний літак для американських ВПС.

Завдяки співробітництву з Saab Boeing зможе зміцнити свої позиції на американському ринку. У свою чергу, шведська компанія має шанс одержати доступ до ринку озброєнь США й у перспективі взяти участь у деяких інших тендерах. ВПС США мають намір оголосити тендер на поставку нових навчальних літаків в 2014 році. Конкурс одержить назву T-X. Його мета – пошук заміни застарілим навчальним літакам T-38 Talon. Загалом американські військові мають намір придбати 350 нових літаків. Переможця конкурсу назвуть в 2017-2018 році.

Інтерес до потенційного тендера вже виявили американські компанії Lockheed Martin, Boeing і General Dynamics, а також британська BAE Systems. Lockheed Martin у консорціумі з південнокорейською KAI запропонує ВПС США літаки T-50 Golden Eagle, BAE Systems – Hawk, a General Dynamics разом з італійською Alenia Aermacchi – T-100 на базі M-346 Master.

ВЛУЧИЛИ В ОКЕАН

У "Булави" чергова невдача

Причиною невдалого запуску міжконтинентальної балістичної ракети морського базування Р-30 "Булава-30" 6 вересня 2013 року став збій у системі зміни вектора тяги двигунів. Про це повідомляє "Інтерфакс" з посиланням на джерело в оборонно-промисловому комплексі. За словами співрозмовника агентства, неполадка була виявлена невдовзі після запуску ракети.

Пуск виконувався в рамках другого етапу державних випробувань стратегічного атомного підводного човна "Олександр Невський" проекту 955 "Борей". Після команди на запуск ракети з командного центру Генерального штабу Збройних сил Росії, "Булава" у штатному режимі вийшла з пускового контейнера, однак на другій хвилині польоту відбувся збій у системі управління другого ступеня, двигуни вимкнулися, і вона впала в Північний льодовитий океан.

У цей час сформована спеціальна комісія з розслідування причин невдалого запуску "Булави", яка має вивчити технічну документацію, перевірити ракети першої серійної партії, військову приймку на Воткінському машинобудівному заводі, а також дослідити дані про пуск, отримані радіолокаційним комплексом "Дар'ял" у Печорі.

На час розслідування випробування другого й третього кораблів проекту "Борей" "Олександра Невського" і "Володимира Мономаха" припинені. На розслідування причин невдалого пуску, за попередніми даними, знадобиться близько місяця. Зважаючи на це, термін передачі двох нових стратегічних атомних підводних човнів російському флоту, найімовірніше, перенесуть на наступний рік. Раніше очікувалося, що "Володимир Мономах" і "Олександр Невський" будуть передані російському флоту до кінця 2013 року. Втім, і 2014 рік може стати не останнім терміном передачі човнів, адже є рішення про проведення п'яти додаткових пусків балістичної ракети, які повинні підтвердити тактико-технічні параметри "Булави".

ЗАЯВИ

Росіяни офіційно відмовилися від української "НИТКИ"

Росія офіційно повідомила Україну про відмову від використання наземного випробувального тренажера корабельної авіації у Криму. Про це повідомляє РІА "Новости" з посиланням на джерело в російському Міністерстві оборони. Відповідно до повідомлення, кримський аеродром не буде використовуватися для підготовки льотчиків палубної авіації ВМФ Росії з 2014 року. За словами джерела агентства, українська сторона, у свою чергу, заявила про готовність припинити дію міжурядової угоди від 1997 року.

Комплекс був побудований неподалік від міста Саки ще на початку 1980-х років. Він імітує палубу авіаносця й призначений для відпрацьовування зльоту й посадки палубних літаків. У 1997 році Росія й Україна підписали угоду про використання тренажера, відповідно до якої Росія поставляла Україні запчастини й комплектуючі для літаків марки "Су" на суму, еквівалентну витратам Києва на підтримку "НИТКИ" у справному стані. Пізніше сума була зафіксована на рівні 700 тис. доларів на рік.

Як повідомляли "Крила України", зараз на території Росії в Єйську добігає кінця будівництво такого ж комплексу. Щоправда, він буде використовуватися не тільки для підготовки пілотів палубних літаків, але і льотчиків морської вертолітної авіації. Перші тренувальні польоти на тренажері відбулися у липні 2013 року, а масштабна робота комплексу почнеться наприкінці 2013-го – початку 2014 року. Як очікується, повністю російський комплекс, включаючи комплекс для вертольотів, стане до строю в 2016 році.

АСИГНУВАННЯ

П'ять мільярдів на прототип

Міністерство оборони Японії запросило в уряду фінансування в розмірі 5,5 мільярда ієн (55,1 мільйона доларів), що планується направити на складання й випробування першого льотного зразка перспективного винищувача п'ятого покоління ATD-X Shinshin. Як повідомляє Jane's, перший політ літака заплановний на 2014 фінансовий рік, що у Японії почнеться 1 квітня майбутнього року. Кошти планують направити на проведення випробувань двигунів прототипу винищувача, включаючи їхню роботу на більших висотах, випробування конструкції ATF-X і безпосередньо перший політ літака. На перший політ літака, проведення всіх супутніх йому вимірів і обробку даних знадобиться близько 60 відсотків запитаної суми.

В 2014 році випробування проводитиме японська компанія Mitsubishi Heavy Industries, що розробляє літак. В 2015 фінансовому році прототип винищувача передадуть для тестів Повітряним силам самооборони Японії й управлінню науково-дослідних розробок міністерства оборони. Раніше повідомлялося, що закінчення розробки літака заплановано на 2017 рік.

Складання першого льотного зразка ATD-X почалося в березні 2012 року. Розробка винищувача триває з 2004 року. Дотепер створені два статичних прототипи для відпрацювання компонування й розміщення обладнання. У проекті також беруть участь компанії Fuji Heavy Industries і Kawasaki Heavy Industries. Вони відповідають за фюзеляж, крило, кабіну пілота і її обладнання. Поставкою турбореактивних двоконтурних двигунів з форсажною камерою XF5-1 займеться компанія Ishikawajima-Harima Heavy Industries.

ATD-X створюється із застосуванням технологій малопомітності. Літак

передбачається оснастити багаторежимним радаром з активною фазованою антенною решіткою, оптико-волоконною системою дистанційного керування з багаторазовим дублюванням каналів обміну даними, системою радіоелектронної боротьби і єдиною системою обміну інформації. По завершенню розробки винищувача він може бути затверджений до серійного виробництва й замінить у військах застарілі Mitsubishi F-2 (японська версія американського бойового літака F-16 Fighting Falcon). У ролі ще одного варіанта розглядається можливість використання отриманих у результаті розробки технологій в інших японських бойових літаках.

УТИЛІЗАЦІЯ

США розробили мобільну

установку для ліквідації хімзброї

Міністерство оборони США прийняло на озброєння мобільну установку для утилізації хімічної зброї FDHS, повідомляє Defense News. Пристрій дозволяє нейтралізувати хімічні речовини в польових умовах. На повне розгортання FDHS необхідно всього десять днів після доставки до місця призначення.

Технічні подробиці про мобільну установку не уточнюються. Зокрема, невідомо, чи дозволяє вона знищувати хімічні боєприпаси без розбирання. Відомо, що польова установка нейтралізує отруйні хімічні речовини шляхом змішування їх з водою й декількома реагентами й наступним нагріванням. У результаті виходить нешкідлива суміш, що не заподіює шкоди навколишньому середовищу. FDHS здатна переробляти від п'яти до 25 тонн бойових хімічних

речовин на добу. Продуктивність установки залежить від типу отруйної речовини, що піддається нейтралізації. Обслуговують установку 15 осіб. При розробці FDHS використано досвід і технології, отримані міністерством оборони США під час утилізації американської хімічної зброї.

ОФІЦІЙНО

“Загальнодержавну цільову науково-технічну космічну програму на 2013-2017 роки” затверджено

5 вересня 2013 року під час пленарного засідання Верховна Рада України 313 голосами ухвалила Закон “Про затвердження Загальнодержавної цільової науково–технічної космічної програми на 2013-2017 роки”.

Програма спрямована на підвищення ефективності використання космічного потенціалу для вирішення актуальних завдань соціально-економічного, екологічного, культурного, інформаційного і науково-освітнього розвитку суспільства, забезпечення національної безпеки та захисту геополітичних інтересів держави.

Зокрема, передбачається удосконалити механізм надання державної підтримки та забезпечення інвестиційної привабливості космічної діяльності в результаті:

– задоволення суспільних потреб у сфері дистанційного зондування Землі, а також супутникових навігаційних та телекомунікаційних послуг;

– розширення присутності вітчизняних підприємств на світовому ринку космічних послуг, забезпечення доступу у космос;

– проведення наукових космічних досліджень, прикладних наукових досліджень з питань створення перспективних зразків ракетно-космічної техніки та передових технологій, реалізації престижних національних проектів, а також виконання науково-освітніх програм;

– прискорення темпів розвитку ракетно-космічної техніки та підвищення її конкурентоспроможності;

– поглиблення міжнародного співробітництва.

В Програмі визначено шляхи і засоби розв’язання проблеми, наведено перелік завдань і заходів із визначенням строків виконання, обсягів та джерел фінансування, а також зафіксовано основні очікувані результати її реалізації.

Виконання Програми, зокрема, забезпечить:

– формування космічної системи спостереження Землі та геофізичного моніторингу “Січ” з космічним сегментом (угруповання з двох вітчизняних космічних апаратів), наземним комплексом управління та наземним інформаційним комплексом і її ефективну експлуатацію;

– експлуатацію, а також сприяння комерційному використанню Системи координатно-часового та навігаційного забезпечення, створення регіональних навігаційно-інформаційних систем, надання високоточної навігаційної інформації користувачам в Україні та за її межами;

– гарантоване оперативне надання державним органам, що здійснюють повноваження у сфері оборони і національної безпеки (за їх замовленням), послуг космічного зв’язку та ретрансляції даних, координатно-часового та навігаційного забезпечення, розповсюдження інформації, що надходить від супутників дистанційного зондування Землі, і розроблення сучасних технологій її спеціального використання, створення багатофункціональних технічних засобів спеціального використання, модернізацію і підтримку експлуатації системи контролю та аналізу космічного простору;

– проведення наукових космічних досліджень з астрофізики, космічної біології і матеріалознавства у межах національних та міжнародних проектів, проведення за ініціативою українських вчених космічного експерименту з дослідження іоносфери “Іоносат-Мікро”, створення наукових приладів для участі в міжнародних наукових експериментах та модернізацію радіотелескопа РТ 70, виконання науково-освітніх програм та створення університетського (молодіжного) наносупутника, виконання перспективних наукових програм;

– гармонізацію національних стандартів у галузі створення ракетно-космічної техніки з міжнародними та європейськими і запровадження визнаних на міжнародному рівні систем сертифікації, метрологічного забезпечення та управління якістю.

Відповідний законопроект зареєстровано за №2298.

СТАРТИ

11 пусків з Байконура – до кінця 2013

У 2013 році з Байконура вже здійснено 15 космічних пусків, до кінця року з нього намічається провести ще 11 стартів, повідомило агентству “Інтерфакс” джерело на космодромі.

“У рамках реалізації пілотованої програми РФ з Байконура повинні стартувати два пілотованих кораблі (“Союз ТМА-10М” 26 вересня і “Союз ТМА-11М” 7 листопада), а також 21 листопада – вантажний корабель”Прогрес М-21М”, – сказав співрозмовник агентства. – Крім цього, ракети “Союз” стартуватимуть ще двічі: 17 грудня з російським метеорологічним супутником “Метеор-М” №2 і 23 грудня з єгипетським супутником зв’язку EgyptSat-2.

До кінця року з Байконуру заплановано здійснити 5 пусків ракетносіїв “Протон-М” (17 вересня – Astra 2E, 8 жовтня – Sirius FM-6, 1 листопада – російський військовий апарат, 5 грудня – Inmarsat 5 F1, 26 грудня – Експрес-АМ5).

За даними джерела, ще один пуск заплановано з шахтної пускової установки майданчика 175 – ракета-носій “ Стріла” у грудні повинна буде вивести на орбіту супутник дистанційного зондування Землі “Кондор-Е”.

При цьому джерело не виключає, що який-небудь з пусків, запланованих на грудень, перейде на початок 2014 року.

ПЛАНИ

Перші пуски нового космічного корабля будуть на “Протонах”

Перші випробувальні запуски розробленого в Росії пілотованого транспортного космічного корабля нового покоління (ПТКК НП) будуть виконані на ракетах-носіях типу “Протон”. Про це повідомив президент Центру промислового дизайну та інновацій університету “МИСиС” Володимир Пирожков.

“Програма випробувань ПТКК НП передбачає п’ять запусків: три безпілотних і два – пілотованих. Перші три випробувальні запуски планується провести саме на “Протонах” з Байконура, а наступні, вже за пілотованою програмою, можуть бути здійснені на нових ракетах “Ангара” з космодрому Східний”, – зазначив Пирожков.

За його словами, РКК “Енергія” розробила для нового російського космічного корабля і спеціальний розгінний блок. З його допомогою корабель зможе досягати орбіти Місяця. “Розгінний блок вже існує в матеріалі, ми його вже бачили”, – уточнив президент Центру промислового дизайну та інновацій університету “МИСиС”.

Як повідомлялося, повномасштабний макет ПТКК НП був вперше представлений на авіакосмічному салоні МАКС– 2013. Це вже не концепт, а практично готовий корабель, перший випробувальний запуск якого в безпілотному режимі планується провести в 2017–початку 2018 року, а пілотований – ближче до 2020-го. Корабель нового покоління – багаторазовий і розрахований на проведення до десяти польотів як до МКС, так і на орбіту Місяця. Головний розробник – РКК “Енергія” за участю університету “МИСиС”.

ПЕРСПЕКТИВИ

Sea Launch: попереду нові старти

Після недавнього успішного запуску з Байконура ракети– носія “Зеніт– 3SLБ” з ізраїльським супутником зв’язку Amos-4 нові перспективи відкриваються перед програмами “Наземний старт” і “Морський старт”, як повідомив президент – генеральний конструктор Ракетно-космічної корпорації (РКК) Віталій Лопота.

“Ізраїльські замовники залишилися дуже задоволені запуском свого космічного апарата з космодрому Байконур на ракеті-носії “Зеніт” за програмою “Наземний старт”. Вони висловили готовність замовити ще декілька пусків своїх космічних апаратів за програмами”Морський старт” і “Наземний старт”, – сказав він.

У цих програмах використовується ракета-носій “Зеніт” різних модифікацій. За програмою “Наземний старт” запуски виконуються з Байконура, всього виконано 6 запусків. За програмою “Морський старт” запуски виконуються з плавучого космодрому з екваторіальної частини акваторії Тихого океану. Виконано 35 пусків, з них 33 були успішними.

“Виконаний 1 вересня запуск “Зеніту” за програмою “Наземний старт” відкрив дорогу для поновлення запусків і за програмою “Морський старт”, перерваних після аварії носія 1 лютого”, – зазначив, у свою чергу, представник російської ракетно-космічної галузі.

Він нагадав, що “формування портфеля замовлень “Наземного старту” відбувається через “Морський старт”.

Також повідомляється, що компанія Sea Launch AG підписала новий контракт на запуск супутника, замовник пускових послуг поки не оголошений; запуск намічений на 2016 рік і буде проведений ракетно-космічним комплексом “Морський старт” із застосуванням ракети-носія “Зеніт-3SL” з плавучої стартової платформи Odyssey (“Одіссей”) в Тихому океані.

“З міркувань дотримання своїх стратегічних інтересів у веденні бізнесу, замовник даного пуску висловив бажання залишитися поки неназваним. Sea Launch очікує, що після закінчення дії наявних у замовника обмежень, компанія і замовник виступлять з відповідною спільною заявою”, – наголошується в повідомленні компанії.

Раніше президент – генеральний конструктор РКК “Енергія” Віталій Лопота повідомляв, що корпорація має замовлення на дев’ять запусків “Зеніту” в рамках проекту “Морський старт”. За його словами, наступного року планується чотири старти, в 2015 році – п’ять.

НА МІСЯЦЬ

Ракета “Мінотавр-5” вивела місячний зонд LADEE на орбіту

Ракета “Мінотавр-5”, що стартувала 7 вересня з космодрому на острові Уоллопс на східному узбережжі США, успішно вивела на орбіту зонд НАСА LADEE, призначений для вивчення атмосфери Місяця.

Через 23 хвилини після запуску, який відбувся, як і планувалося, апарат відокремився від п’ятого ступеня ракети і відправився в самостійний політ. Зонд був виведений на цільову орбіту з апогеєм близько 300 кілометрів і перигеєм 197 кілометрів. Фахівці НАСА вже провели сеанс зв’язку з LADEE і переконалися, що всі його системи працюють штатно.

“Це був майже ідеальний запуск”, – сказав керівник старту Дуг Фосс (Doug Voss).

Глава космодрому Білл Вробель (Bill Wrobel) в центрі управління польотом привітав фахівців НАСА і компанії Orbital з успіхом і закурив традиційну сигару – так з часів “Аполлонів” співробітники центру відзначають успіх пуску.

Це був перший політ нової ракети “Мінотавр-5” (Minotaur V), створеної корпорацією Orbital, а також перший запуск апарата за межі навколоземної орбіти з космодрому на острові Уоллопс. Апарат буде залишатися на високоеліптичній навколоземній орбіті близько 23 днів, щоб вийти до Місяця в потрібний час і в потрібному положенні. У цей період вчені проведуть перші перевірки бортового обладнання та наукових приладів. Потім протягом тижня фахівці переведуть зонд на високу навколомісяцеву орбіту, яка потім буде поступово знижуватися до робочої орбіти заввишки близько 50 кілометрів.

Проект LADEE (Lunar Atmosphere and Dust Environment Explorer) загальною вартістю 280 мільйонів доларів призначений для дослідження вкрай розрідженої місячної атмосфери (екзосфери) і пилових частинок у її складі. Зібрані дані допоможуть вченим робити висновки про екзосферу Меркурія та інших тіл Сонячної системи. За допомогою апарата LADEE буде також проведений експеримент лазерного зв’язку між Місяцем і Землею. Наукова місія зонда на навколомісячній орбіті триватиме 100 днів – до кінця цього терміну на борту апарата має закінчитися пальне, і він вже не зможе підтримувати орбіту.

Вчені мають намір в кінці місії розбити зонд об поверхню Місяця, як це було зроблено раніше з зондами GRAIL, щоб спостерігаючи за спалахом, отримати нові дані про склад порід у місці падіння.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

Воздушный пограничник

Закінчення. Початок у №36.

Прибавил обороты, дистанция заметно сократилась. "Ястребок" настигал врага. Цель всё ближе и ближе: 50, 30, 20, 10 метров. Перед глазами яркий, будто раскрутившийся меч, диск воздушного винта. За ним, как в ореоле, хвост вражеского бомбардировщика. Ещё ближе... Остальное уже не улавливалось сознанием. Треск – винт сечёт металл хвостового оперения. "Юнкерс" камнем пошёл вниз. Раненный мой самолёт задрожал, словно в лихорадке. Появилась тряска мотора, козырёк кабины залило горячей водой и паром. Пару минут машина ещё планировала, словно дожидаясь, пока лётчик воспользуется парашютом. Мотор работал с перебоями. Лишившись тяги, машина стала резко терять высоту. О том, чтобы добраться до своего аэродрома, не могло быть и речи. Быстро осмотрел местность, развернул самолёт на более пригодную площадку, выпустил щитки и с ходу посадил самолёт с убранными шасси. Фашист нашёл себе могилу на окраине города Ярцево".

"Где, в какой стране мог родиться такой приём атаки, как таран? – писал трижды Герой Советского Союза Александр Покрышкин. – Только у нас, в среде лётчиков, которые безгранично преданы своей Родине, которые ставили её честь, независимость и свободу превыше всего, превыше собственной жизни".

Воздушный таран – приём по-настоящему смелых лётчиков. Он требует виртуозного владения самолётом, исключительной выдержки, железных нервов, огромного душевного порыва, дерзкого натиска. Мещеряков доказал, что обладает этими качествами. Подвиг старшего лейтенанта стал достоянием всех лётчиков Западного фронта. О нём писала армейская и фронтовая печать. В то же время он был самым общительным, душевным и никогда не унывающим товарищем, пользовался большим уважением всего личного состава.

К декабрю 1941 года он совершил 135 боевых вылетов, в 15 воздушных боях сбил 5 самолётов противника. А в начале февраля 1942 года после выполнения боевого задания в районе Ржева командир эскадрильи Мещеряков не возвратился на свой аэродром…

...По сигналу, поступившему с поста наблюдения, эскадрилья быстро поднялась в воздух. Встретив большую группу вражеских самолётов, группа вступила в бой. В небе завертелась адская карусель. В этой круговерти на счету была каждая секунда, малейшая оплошность могла стоить жизни. Мещеряков направил свой самолёт вверх и, сделав крутую горку, оказался над одним из "Мессеров". Поймав в прицел вражеского пилота, он дал длинную очередь. "Мессер" с натужным рёвом перевалился на правое крыло, задымил и сорвался в штопор. Несколько минут спустя получил своё и другой вражеский истребитель, упорно пытавшийся сбить самолёт Мещерякова.

Проводив взглядом падающий истребитель, капитан огляделся и сразу же оценил обстановку. Правый ведомый оказался в затруднительном положении: сверху на него насели 2 "Мессера". Второго ведомого нигде поблизости не было. Мещеряков кинулся на выручку товарищу, хотя боеприпасов уже не оставалось. Однако "Мессершмитты" на этот раз были внимательнее. Увидев, что машина Мещерякова не стреляет, немцы, оставив в покое ведомого, бросились к нему.

Развернув самолёт, Мещеряков направил его прямо на ближайший "Мессер". Он шёл в лобовую атаку. Вероятно, вражеский лётчик рассчитывал, что нервы советского аса не выдержат: он сделает горку и в этот момент будет прошит пулемётной очередью. Однако когда понял, что русский не собирается отворачивать, было уже поздно...

За образцовое выполнение боевых заданий командования, мужество, отвагу и геройство, проявленные в борьбе с немецко-фашистскими захватчиками, Указом Президиума Верховного Совета СССР от 5 мая 1942 года И.И.Мещерякову посмертно присвоено звание Героя Советского Союза. Награждён орденами: Ленина, Красного Знамени, Красной Звезды. В Волгограде на улице, носящей его имя, установлена мемориальная доска, а на родине – бюст Героя.

Підготував Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

16-22 вересня

16 вересня 1913 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР М.О.Самусєв.

16 вересня 1916 р. народився вчений у галузі аеродинаміки і механіки польоту Г.С.Бюшгенс.

16 вересня 1960 р. встановлено абсолютний світовий рекорд швидкості польоту за замкненим маршрутом – 2148,66 км/год, К.К.Коккінакі на Є-66 (МіГ-21).

16 вересня 1972 р. народився начальник прес-центру – прес-секретар Командування ПС ЗС України підполковник Р.В.Юрчило.

16 вересня 1975 р. здійснив перший політ винищувач-перехоплювач Е-155МП (прототип МіГ-31), О.В.Федотов.

16 вересня 2005 р. на льотному полі ХДВАП відбулася передача першого літака Ан-74 модифікації Т-200А лідерному замовнику – Арабській Республіці Єгипет.

17 вересня 1857 р. народився вчений і винахідник К.Е.Ціолковський.

17 вересня 1926 р. на базі авіамайстерень "Укрповітряшляху" створено авіазавод ім. Раднаркому УРСР, згодом Харківський авіаційний завод (зараз – Харківське державне авіаційне виробниче підприємство).

17 вересня 1929 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР Ю.В.Курлін.

17 вересня 1952 р. народився перший заступник Міністра оборони України В.М.Можаровський.

17 вересня 1962 р. відбувся перший політ гвинтокрила Мі-8 у дводвигуновому варіанті з ГПД.

17 вересня 1968 р. народився командир військової частини А2488 полковник О.С.Марченко.

17 вересня 1997 р. здійснив перший політ прототип пасажирського літака Ан-140 з двигунами ТВЗ-117ВМА-СБМ1, екіпаж А.Хрустицького.

18 вересня 1911 р. народився штурман, Герой Радянського Союзу Ф.О.Василенко.

18 вересня 1913 р. народився конструктор ППРД І.О.Меркулов.

18 вересня 1918 р. народився льотчик В.В. Талаліхін, який 7 серпня 1941 р. тараним способом збив німецький бомбардувальник Не-111.

18 вересня 1962 р. розпочався груповий переліт 4-х гелікоптерів Мі-4 із Москви в Арктику.

18 вересня 1997 р. вперше в історії авіації відбувся політ дирижабля "Фрідріхсхафен". Він став першим літальним апаратом типу "Цеппелін-NT".

18 вересня 2003 р. відбувся перший в історії авіації політ безпілотного літального апарата (маса 312 г), який живився від променя наземного лазера.

18 вересня 2006 р. відбувся запуск космічного корабля "Союз ТМА-9". На ньому, окрім екіпажу, летіло двоє туристів, серед яких була американка Ануше Ансері – перша жінка-космічний турист США.

19 вересня 1937 р. вперше в історії авіації відбувся політ безхвостого літака "Стріла" по дельтоподібній схемі.

19 вересня 1940 р. здійснено перший успішний запуск порохової ракети, створеної Харківською реактивною групою.

ДО ДНЯ ФЛОТУ УКРАЇНИ

На румбах "Красного Кавказа"

Закінчення. Початок в №29.

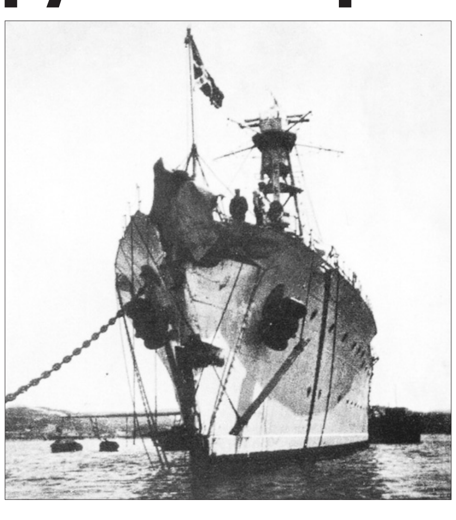
При ремонте крейсера особо отличились специалисты завода В.Майоров, С.Шнайбер, И.Орлов, К.Чернов, И.Карпенко и многие другие. Незаурядные организаторские способности проявили офицеры крейсера: Г.Купец, П.Шапирин, Г.Алхимов, Н.Сысоев. Самоотверженно трудились руководство и команда плавдока: Н.Сокирко, Л.Зайцев, А.Семенов, А.Муравьев, Ф.Булавин. Многие из них позже были отмечены правительственными наградами.

За смелые и решительные действия при высадке морского десанта в порту Феодосия "Красный Кавказ" одним из первых среди кораблей ВМФ СССР удостоен гвардейского звания (приказ Народного комиссара ВМФ №72 от 3 апреля 1942 года).

17 августа 1942 года крейсер "Красный Кавказ" вышел на ходовые испытания, а 25 сентября вступил в боевой состав Черноморского флота. Война продолжалась, немцы рвались на Кавказ. Уже в октябре 1942 года гвардейский крейсер "Красный Кавказ" участвовал в срочной переброске из Поти в Туапсе частей Красной Армии с целью ликвидировать угрозу прорыва немецко-фашистских войск к Черному морю на туапсинском направлении. Так, 16 октября при переходе из Поти в Туапсе на борту, кроме экипажа в 878 человек, находилось 4340 военнослужащих 408-й стрелковой дивизии. 22 октября при швартовочных маневрах в Туапсе "Красный Кавказ" подвергся безрезультатной атаке вражеского торпедного катера.

В 1943 году крейсер участвовал в Новороссийской операции. 4-9 февраля 1943 года "Красный Кавказ" обеспечивал высадку десанта у пос. Южная Озерейка, а затем у пос. Станичка. Десанту удалось захватить плацдарм около 4 км по фронту и 2,5 км в глубину и выйти к окраинам Новороссийска. Плацдарм впоследствии был назван "Малою землею", где развернулись кровопролитные бои.

4 июня 1943 года "Красный Кавказ" вышел в свой завершающий боевой поход: из Поти в район Новороссийска. В сентябре 1944 года корабль стал на заводской ремонт в Поти, который закончился только в мае 1945-го. В течение первых полутора лет войны с 1941 по 1943 годы крейсер "Красный Кавказ" совершил 64 боевых похода под обстрелом и бомбежками врага. Каждый поход – это подвиг экипажа. Пройдено 18000 огненных миль. За это время артиллерийским огнем крейсера было уничтожено: 16 батарей, два танка, пять батальонов пехоты, три самолета противника. Перевезено на крейсере более 60 тысяч войск и населения, многие тысячи тонн боезапаса и продовольствия, отражено более двухсот атак фашистских самолетов. Но не каждую боевую заслугу можно выразить цифрами. Ибо статистика бессильна определить, что, скажем, значило для защитников городов-героев Одессы и Севастополя появление крейсера, его поддержка в самые тяжелые дни обороны.

24 июня 1945 года в 11.20 на незабываемом Параде Победы знаменосцем батальона Черноморского флота (из состава сводного полка Северного, Балтийского и Черноморского флотов, Дунайской и Днепровской флотилий) флаг гвардейского крейсера "Красный Кавказ" был пронесен перед Мавзолеем по исторической Красной площади в Москве.

P.S.

Давно уже отгремели бои. Уже нет в боевом строю славного крейсера.

В мае 1947 года "Красный Кавказ" переклассифицирован в учебный крейсер и включен в состав отряда учебных кораблей Черноморского флота, в 1949 году передан в отряд опытовых судов. С июня 1951 года "Красный Кавказ" служил в качестве условной мишени при испытаниях (по программе телеориентирования в радиолуче) самолетов "К" – пилотируемых аналогов крылатого снаряда "КС-1". В 1952 году, при завершении испытаний ракетного комплекса "Комета" ("КС-1 на "Ту-4К), испытываемую крылатую ракету оснастили реальной боевой частью. В результате прямого попадания ракеты "Красный Кавказ" разломился на две части, которые менее чем за три минуты поглотило Черное море. Предположительно место гибели крейсера – в 15 милях к югу от мыса Чауда (район Феодосийского залива). В 1955 году гвардейский учебный корабль "Красный Кавказ" был исключен из списков корабельного состава Военно-морского флота СССР. Ушли на переплавку и вновь возродились боевые корабли, имена и флаги которых стали символами мужества, отваги и верности долгу. Боевую славу гвардейского крейсера и имя "Красный Кавказ" с 1965 года унаследовал вступивший в состав Черноморского флота большой противолодочный корабль.

Но это уже совсем другая история.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

16-22 вересня

19 вересня 1969 р. вперше в історії авіації відбувся політ гелікоптера В-24 (прототип гелікоптера Мі-24).

19 вересня 1971 р. розпочався перший в історії авіації чемпіонат світу по вертольотному спорту.

20 вересня 1918 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу О.І.Горбачевський.

20 вересня 1923 р. народився головний маршал авіації, двічі Герой Радянського Союзу О.І.Колдунов.

20 вересня 1930 р. народився провідний інженер із льотних випробувань АНТК ім.О.К.Антонова Б.Л.Склярський. Загинув у катастрофі при випробуваннях Ан-8РУ.

20 вересня 1933 р. народився провідний спеціаліст в галузі антенно-фідерних пристроїв В.С.Варивдін.

20 вересня 1933 р. народився льотчик-випробувач А.Ю.Солошенко.

20 вересня 1934 р. вперше в історії авіації в повітря був піднятий автожир – А-7 конструкції Н.І.Камова, пілотував С.О.Корзинщиков.

20 вересня 1948 р. здійснив перший політ вертоліт Мі-1 з ПД АІ-26В, М.К.Байкалов. В цей же день вперше в історії авіації відбувся політ літака Ла-176.

20 вересня 1993 р. створено Українську державну авіакомпанію "Авіалінії України".

20 вересня 2005 р. частини та підрозділи Повітряних Сил ЗС України взяли участь в оперативно-тактичних навчаннях Об'єднаних сил швидкого реагування ЗС України "Реакція-2005". Навчання проходили з 20 по 24 вересня на чотирьох полігонах – Широколанівському, Києво-Олександрівському, Житомирському і на мисі Опук.

21 вересня 1895 р. народився конструктор автожирів Х. де ла Сьєрва.

21 вересня 1910 р. відкрилося перше Всеросійське свято повітроплавання (Санкт-Петербург, Комендантський аеродром).

21 вересня 1918 р. народився перший начальник стартового комплексу на космодромі Капустин Яр Я.І.Трегуб.

21 вересня 1921 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу І.О.Гончар.

21 вересня 1970 р. народився начальник організаційного відділу – заступник начальника управління оборонного планування штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник В.В.Сазонов.

21 вересня 1978 р. гелікоптером Мі-24 встановлено світовий рекорд швидкості – 368,4 км/год.

22 вересня 1892 р. народився організатор авіапромисловості, начальник ВПС РСЧА (1924-1931) П.І.Баранов.

22 вересня 1908 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу М.С.Кіянченко.

22 вересня 1914 р. народився льотчик-штурмовик, Герой Радянського Союзу І.А.Данильченко.

22 вересня 1958 р. завершено заводські льотні випробування дослідного літака П-1.

22 вересня 1961 р. здійснив перший політ вертоліт Мі-2, Г.В.Алфьоров.

22 вересня 1987 р. сформовано 7-е науково-випробувальне управління для обробки спеціальних космічних систем.

Огненное небо 1941 года над Черным морем

Продовження. Початок у № 21.

Вечером 9 ноября, понеся большие потери, враг прекратил активные боевые действия. Захватить Севастополь с ходу немецко-фашистским войскам не удалось, как не удалось им окружить в горах и уничтожить Приморскую армию. 9 ноября соединения и части Приморской армии закончили выход к Севастополю. С прибытием Приморской армии в ее состав были включены все отдельные батальоны, а бригады и полки переданы ей в оперативное подчинение.

Немецко-фашистское командование подтягивало новые силы и готовилось к наступлению на главную базу. Утром 11 ноября немецко-фашистские войска перешли в наступление почти по всей линии севастопольской обороны. Существенную помощь войскам Приморской армии оказала береговая артиллерия, крейсеры "Красный Крым" и "Червона Украина", а также штурмовая авиация. Враг в этот день понес огромные потери. Это заставило его приостановить наступление.

Не добившись желаемых результатов, командование 11-й армии решило ослабить оборону советских войск сильными ударами с воздуха. Весь день 12 ноября вражеская авиация бомбила огневые точки, порт и город.

23 самолета Ю-88 атаковали крейсер "Червона Украина", который, стоя в бухте на якоре, уже пятые сутки обстреливал врага, не меняя позиции. Только 11 ноября крейсер "Червона Украина" обрушил на противника более 600 снарядов главного калибра (130 мм). Но в этот день, 12 ноября, фортуна изменила кораблю. В него попало 6 бомб. Крейсер принял около 4 тыс. тонн забортной воды. Не смогли черноморские авиаторы защитить свой корабль. Почти сутки личный состав пытался его спасти. Повреждения оказались гибельными, и командир капитан 2 ранга И.Заруба приказал экипажу покинуть крейсер. Около 3 час. 30 мин. 13 ноября "Червона Украина" затонула.

12 ноября основной состав штаба флота во главе с контр-адмиралом И.Елисеевым вице-адмирал Ф.Октябрьский (командующий ЧФ и СОР) перевел на Кавказ, куда передислоцировались основные силы подводного и надводного флота и авиация. Переправились на Кавказ некоторые части ПВО. Из 40 зенитных батарей, которыми располагала база к началу боев, теперь осталась 21 батарея (80) орудий.

В те дни исключительно сложной была обстановка на Керченском участке. Отходившие на полуостров 156-я, 157-я и 271-я стрелковые дивизии, понесли серьезные потери в боях на Ишунских позициях. Более полнокровными были 106-я и 276-я дивизии, которые отходили из района Чонгар, Сиваш. Однако, в момент отхода, управление со всеми соединениями было нарушено. На Ак-Монайские позиции, прикрывшие противнику путь непосредственно на Керченский полуостров, войска 51-й армии вышли измотанными. В частях отсутствовал боеприпас к полевой артиллерии. Пополнив боезапас за счет 320-й стрелковой дивизии, строившей Ак-Монайские позиции, войска 51-й армии в течение двух дней отражали яростные атаки врага.

Обстановка в районе главной базы флота усложнилась, так как 51-я армия оставила Керчь, и нацистское командование получило возможность перебросить сюда часть сил с Керченского участка. Командование войск Крыма было упразднено, а Севастопольский оборонительный район подчинен непосредственно Ставке. 22 ноября наступательный порыв немецко-фашистских войск на направлении главного удара иссяк. К исходу 24 ноября противник повсюду прекратил атаки. Ноябрьское наступление на Севастополь провалилось.

Существенную помощь Приморской армии в отражении первого (11-24 ноября) наступления противника оказали разнородные силы флота. Геройски сражались с врагом черноморские летчики.

В середине ноября группа штурмовиков 11-го авиаполка во главе с майором А.Губрием, а также пикирующих бомбардировщиков Пе-2 40-го полка под руководством майора Ю.Пешкова под прикрытием истребителей 8-го полка (капитан К.Денисов) нанесла удар по аэродрому Сарабуз. На подходе к цели зенитная артиллерия врага открыла огонь. Звено Ил-2, ведомое старшим лейтенантом Виктором Арефиным, нанесло по ней штурмовой удар. В это время Пе-2 легли на боевой курс и нанесли бомбовый удар по летному полю. Вслед за ними ударная группа "илов" (Алексей Губрий, Иван Кичигин, Федор Тургенев, Михаил Талалаев) обработала "эресами" (реактивными снарядами) стоянки самолетов. 15 вражеских машин было уничтожено. Гитлеровцы подняли истребители с аэродрома Саки, но уже было поздно. При повторном налете на этот же аэродром 24 ноября советские летчики уничтожили 3 самолета на стоянке и два сбили в воздушном бою.

В экспозиции Краснознаменного Черноморского флота (г.Севастополь) можно увидеть фронтовой снимок, значок героя боев на озере Хасан и пистолет Героя Советского Союза (23.10.42 г.) генерала К.Денисова. На рукоятке пистолета выведены слова: "Капитану Денисову К. за оборону Севастополя – от Военного совета ЧФ, 25 ноября 1941 г." Этой награды Константин Дмитриевич удостоен за смелый налет на Сарабузский аэродром 23 ноября 1941 г. Впоследствии К.Денисов совершил 536 боевых вылетов, лично сбил 9 вражеских самолетов и 6 в группе, уничтожил много другой боевой техники и живой силы врага. За боевые подвиги он награжден четырьмя орденами Красного Знамени, орденами Суворова III степени, Ушакова II степени и многими медалями.

Заметим, что в отражении наступления врага исключительно большой эффективностью отличались действия авиации. Всего в ноябре Севастопольская авиагруппа нанесла 115 бомбоштурмовых ударов по аэродромам противника и 511 – по его живой силе и технике вблизи линии фронта; в воздушных боях было уничтожено 38, а на аэродромах – 54 фашистских самолета; авиация, действовавшая с аэродромов Кавказа, уничтожила на аэродромах 30 самолетов.

17 ноября вновь совершил героический подвиг летчик 32-го иап ЧФ Яков Иванов. В тот день он сбил еще два самолета, причем один из них, "Дорнье-215", – тараном. Бесстрашный летчик погиб. 17 января 1942 года Я.Иванову, первому на Черноморском флоте, присвоено звание Героя Советского Союза (посмертно). Яков Иванов лично уничтожил 4 самолета противника и один в групповом бою.

В ходе ноябрьских боев мощные удары по врагу артиллерийским огнем наносили 11 кораблей эскадры Черноморского флота, которые провели 54 стрельбы, израсходовав 2340 снарядов.

Одновременно с артиллерийской поддержкой защитников Севастополя боевые надводные корабли обеспечивали морские коммуникации Севастополь – порты Кавказа. В ноябре они отконвоировали 114 из 178 транспортов в Севастополь с войсками, вооружением и продовольствием.

Только с 10 по 20 ноября корабли доставили в Севастополь из кавказских портов для пополнения Приморской армии 19 тыс. войск и до 4 тыс. тонн боеприпасов. В течение ноября корабли и суда вывезли из Севастополя 25,6 тыс. тонн различных грузов, 14930 жителей, 5732 раненых и 437 автомашин.

Корабли и авиация флота продолжали периодически наносить удары по позициям фашистских войск. В соответствии с благоприятными переменами в обстановке на советско-германском фронте было решено высадить десант на Керченский полуостров в целях последующего освобождения всего Крыма и прилегающих районов Южной Украины.

Второй натиск на Севастополь

Между тем, противник продолжал усиленно готовить большое наступление на Севастополь. Войска 11-й армии под Севастополем были усилены 24-й и 73-й немецкими пехотными дивизиями, 1-й и 4-й румынскими горнострелковыми бригадами, а затем и 170-й немецкой пехотной дивизией, переброшенной с Керченского полуострова. К Севастополю была подтянута тяжелая артиллерия, в том числе 190-, 355– и 420-мм осадные орудия, специально предназначенные для борьбы с береговой артиллерией флота. Противник располагал шестью дивизионными, тремя корпусными и одним армейским артиллерийскими полками. В резерве находились два дивизиона самоходных орудий и два дивизиона артиллерии большой мощности, включая осадные орудия калибром 615 мм. Всего гитлеровцы имели 897 орудий полевой и противотанковой артиллерии, 378 минометов, что обеспечивало им плотность более 27 орудий и минометов на каждый километр линии обороны советских войск. Наступление пехотных частей 11-й армии должны были поддерживать до 150 танков, 300 самолетов. Всего к середине декабря противник имел восемь немецких пехотных дивизий (22-, 24-, 46-, 50-, 72-, 73-,132– и 170-ю пд) и три румынские бригады (1– и 4-ю гсбр и 8-ю кавбр), в ходе боев сюда были переброшены еще две румынские (10-я и 18-я) пехотные дивизии.

Готовилось к боям и советское командование. Военный совет флота 30 ноября утвердил решение по усилению обороны Севастополя, которое предусматривало инженерное оборудование трех рубежей сухопутной обороны – передового, главного и тылового. К началу второго наступления противника 17 декабря на трех рубежах сухопутной обороны были оборудованы: 61 артиллерийский дот и дзот, 219 пулеметных дотов и дзотов, 197 командно-наблюдательных пунктов, 3163 окопа, 1313 землянок и укрытий, 475 щелей, 88973 погонных метров проволочных заграждений, 32500 погонных метров противотанковых рвов, 18842 погонных метра ходов сообщения; было установлено 52586 различных мин и 1976 фугасов.

5 декабря в Севастополь морем были доставлены восемь маршевых рот и батальон 9-й бригады морской пехоты (всего до 6 тыс.человек), а в период с 7 по 13 декабря – 388-я стрелковая дивизия численностью 11197 человек. С 10 декабря снабжение войск Севастопольского оборонительного района Ставка возложила на Закавказский фронт.

Перед вторым наступлением немецко-фашистских войск СОР располагал не полностью укомплектованными 2, 25, 95, 172 и 388-й стрелковыми и 40-й кавалерийской дивизиями, 7-й и 8-й бригадами, 2-м и 3-м, 2-м Перекопским, 1-м Севастопольским полками морской пехоты и другими мелкими подразделениями. Средняя плотность советской артиллерии на 1 км фронта составляла всего 3-3,5 орудия. Еще хуже обстояло дело с танками: СОР имел их только 26, и лишь один огнеметный. Севастопольская авиагруппа насчитывала 90 самолетов.

17 декабря гитлеровцы после короткой, но мощной артиллерийской подготовки начали новое наступление на Севастополь. Одновременно вражеская авиация начала бомбардировать боевые порядки войск, огневые позиции артиллерии и город. Бои носили напряженный характер.

Вместе с ними плечом к плечу на сухопутных рубежах Севастополя сражались черноморцы. Они проявили упорство, стойкость и героизм. Особенно тяжело пришлось бойцам 8-й бригады, занимавшей оборону в районе горы Азис-Оба (четвертый сектор обороны). С обеих сторон следовали атаки и контратаки, которые зачастую заканчивались рукопашными схватками. В ночь на 19 декабря враг обошел с флангов командный пункт бригады. Окруженные заняли круговую оборону, преодолеть которую гитлеровцы не смогли. В 3 часа 19 декабря мужественные воины с боем вырвались из окружения. Более 6 км они несли на руках своих раненых товарищей.

Наступление фашистских войск на участке 8-й бригады морской пехоты ослабевало. Понеся большие потери, 19 декабря противник по всей линии фронта мелкими группами выискивал слабые места в обороне. Велики были и потери советских войск. За два дня боев 8-я бригада потеряла около 1700 человек, из 5 батальонов бригады осталось 2.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.

Матеріал до друку підготував Володимир Алексєєв.

КІНОАФІША

“ПРАВДА ЗАВЖДИ ПЕРЕМОЖЕ”

19 вересня у Запоріжжі, у рамках 15-го фестивалю українського кіно “Запорізька синерама”, відбудеться допрем’єрний показ пригодницького фільму для дітей та дорослих “Іван Сила”.

Кінокартина, головну роль в якій виконав чемпіон України з пауерліфтингу, артист американського цирку Дмитро Халаджі, створена за мотивами книги Олександра Гавроша “Неймовірні пригоди Івана Сили”.

У фільмі розповідається про українського циркового силача Івана Фірцака, якого в 1928 році визнали найсильнішою людиною планети.

“Неймовірні пригоди Івана Сили” – це реальна історія. Доля закарпатця Івана Фірцака (Кротона) була крутою, як гірські серпантини, – розповідає Олександр Гаврош. – На жаль, атлет, який мав титул чемпіона Європи та Чехословаччини, якому аплодували у 64 країнах світу, сьогодні абсолютно забутий. Саме це й спонукало мене написати дитячу повість про одного з найсильніших українців XX століття”.

Про біографічні дані та цікаві факти з життя видатного українця допитливий читач може дізнатися з книжки друга Івана Фірцика ужгородського журналіста Антона Копинця, яка вийшла друком 40 років тому і є на сьогодні єдиним джерелом біографії уславленого атлета.

Так, у ній йдеться про те, як підлітком Іван пошкодував корову і, впрягшись до плуга, сам зорав поле. Коли телиця пошкодила ногу, хлопець приніс її додому на плечах. А прізвисько Сила набув ще його дід, який поліном вбив ведмедя. У 23 роки хлопець підняв вагу 150 кг і здобув золоту медаль на чемпіонаті з важкої атлетики Чехословаччини. Таким чином став першим вантажником в історії чехословацького спорту, що виграв першість республіки. Став зіркою циркової арени, виконувавши такі відомі номери, як “Груди замість ковадла”, “Зуби мамонта”, “Залізне серце” у “Герцферт-цирку”. Після місячних гастролей “Герцферт-цирку” в Лондоні королева Британії, яка відпочивала зі своїм почтом у Блекпулі, запросила гостей показати програму у п’ятитисячному залі цирку Тауер. Тут Іван тягнув ланцюгом вантажну машину, наповнену людьми. А ще він брав участь у кориді, під час якої вбив бика, виравши йому роги, та виграв бій із японським борцем Токедзо, що був на 20 кг важчим.

У замовчуванні феномена Івана Сили в радянські часи відіграла значну роль доля його сина. 18-річний Іван Фірцак-молодший у повоєнні роки був засуджений за сфабрикованою справою у приналежності до ОУН на 25 років таборів, із яких майже вісім відсидів.

Іван-молодший був великою надією для свого батька, уславленого атлета. Адже завжди виступав із ним у парі й навіть був чемпіоном України з боксу в перші повоєнні роки. Однак провокація чекістів не тільки зламала йому долю, а й великою мірою позначилася на біографії всезагального улюбленця Івана Сили.

До самої смерті в 1970 році Іван Фірцак-старший мав славу народного кумира. Проте влада не зробила жодних кроків до його офіційної популяризації, зводячи життя цієї постаті до рівня кумедних трафунків, чудернацьких силових трюків та анекдотів.

Дія кінокартини “Іван Сила” розгортається в Європі початку XX століття, тому всі до єдиного людини в кадрі, включаючи численну масовку, були одягнені в історичні костюми. У фільмі немає декорацій – всі сцени зняті в живих будівлях і справжніх інтер’єрах тієї епохи, в справжній фортеці, в теперішньому цирку. Крім того, і всі видовищні, всі силові трюки виконані у фільмі наживо. У картині можна буде побачити справжніх сажотрусів, унікальні ретро-автомобілі та ще багато атрибутів епохи, з якою нас розділяє практично ціле століття.

У фільмі знялися як вже відомі актори, зокрема Віктор Андрієнко, Ігор Письменний, Лесь Задніпровський, Ольга Сумська, Борис Барський, Володимир Комаров, Богдан Бенюк, так і юні артисти, а також ціла група українських спортсменів, чиї імена вже давно відомі за межами нашої країни, в тому числі Василь Вірастюк.

ЗДОРОВ’Я

ЧИМ ВІДНОВИТИ ЕНЕРГІЮ ШКОЛЯРА?

Саме в шкільному віці, на жаль, починається захоплення дітей “фаст-фудом”, а у дівчаток-старшокласниць – ще й різноманітними, часто нездоровими дієтами для зниження ваги. Тому на початку нового навчального року лікарі-дієтологи рекомендують звернути більше уваги на рекомендації фахівців щодо здорового харчування школярів.

Перша вимога до сніданку – дати будівельний матеріал для клітин. Тому оптимальний варіант: паровий омлет з 1-2 яєць з молоком, овочами та зеленню. А на закуску – бутерброд: цільнозерновий хліб з маслом жирністю не менше 85 % (добова норма 30-50 гр). Легкі масла і маргарини містять трансжири, які дітям їсти заборонено. Друга вимога – солоденьким не годувати. Цукерки, печиво, булки – це швидкі вуглеводи, в яких, крім цукру, немає нічого. Замінити шкідливі смаколики можна сирниками на пару, сирною запіканкою з сухофруктами або печеними яблуками. Підсолодити життя можна ложечкою меду, доданим в чай або какао. М’ясний сніданок можна робити, але якщо це не сосиски з ковбасою. Краще спорудити бутерброд із запеченою бужениною.

Обов’язково необхідно давати дитині із собою в школу другий сніданок. Виберіть зі списку все, що подобається вашій дитині: цільнозернове печиво, яблука, сухофрукти, твердий сир, морквина, червоний солодкий перець, хлібці, родзинки, горіхи, курага. Не забувайте, що сухофрукти треба вибирати з розумом. Зацуковані і нереально красиві (копчені та пофарбовані) не беріть, в них містяться канцерогени – “рідкий дим ” і сахароза, які вбивають роботу печінки і клітини підшлункової залози. У результаті – ніякої користі і гострі алергічні реакції. Курага повинна в’ялитися на сонці, кривитися і втрачати красу. Тільки в цьому випадку вона стає джерелом вітамінів. Випічкою дитячу підшлункову теж перенапружувати не можна, особливо магазинною (там лише борошно і маргарин). Краще збити висівки з яблуками, родзинками, горіхами, сиром, яйцями і запекти. Щоб потішити чадо корисним мармеладом, відваріть абрикоси/персики і змішайте з желатином. Отримані солодощі принесуть і радість, і пектинами забезпечить. Також можна робити і корисне печиво: висівки, родзинки, горіхи збити з жовтком і випікати без масла.

Обід повинен складатися з закуски або салату, першої страви (різноманітних супів на м’ясному, курячому і рибному бульйоні, заправлених овочами, крупами, галушками, або ж вегетаріанських, фруктових або молочних), другого або страви з м’яса, птиці або риби з гарніром і напою у вигляді соку або компоту.

На полуденок дитині можна запропонувати кефір або молоко з печивом або хлібцями з цілісних злаків + свіжі фрукти.

Вечеря може складатися з овочевої (сирної) страви або каші + молоко або кефір.

Батькам слід пам’ятати про дві речі. Перше: школярі витрачають багато енергії, поповнювати запаси якої можна, лише харчуючись здоровою їжею без консервантів, барвників та емульгаторів і не менше п’яти разів на день. Друге: щоденна калорійність раціону учнів молодшої та середньої школи повинна бути не менше 2000-2300 калорій. Для порівняння: така ж калорійність раціону показана шахтарям. Окрім того, щодня на столі школяра повинні бути фрукти і овочі (не менше 400 г на день), тоді в організм дитини будуть надходити майже всі необхідні організму вітаміни, мікроелементи та біоактивні речовини. З м’ясними та рибними стравами як гарнір дитині краще давати соковиті овочі: салат, шпинат, мангольд (листовий буряк), капусту, спаржу, кабачки, гарбуз, цибулю, огірки.

ТЕХНОЛОГІЇ

НАЙБІЛЬШ ОЧІКУВАНІ СМАРТФОНИ ОСЕНІ

IV квартал традиційно вважається найбільш прибутковим для виробників дорогих смартфонів. Восени вони готуються випустити нові флагманські моделі, які мають забезпечити гарні передноворічні продажі. Про більшість пристроїв поки відомо лише з чуток і витоків інформації з компаній. Forbes відібрав п’ять найцікавіших новинок, які повинні з’явитися до кінця року.

iPhone 5S і iPhone 5C

Найпопулярніший смартфон світу чекає на чергове оновлення. Apple традиційно тримає свої плани в таємниці. Але вже відомо, що перша нова версія iPhone стане традиційним апгрейдом попереднього пристрою і отримає назву iPhone 5S. Смартфон успадкує дизайн п’ятого iPhone, але діагональ екрана збільшиться. Покращення стосуватимуться камери пристрою і його продуктивності – Apple надасть смартфону подвійний LED-спалах і потужніший процесор. У пристрої буде біометричний датчик, і власник зможе розблокувати пристрій за відбитком пальця.

Ще однією відмінністю стане операційна система – iPhone 5S буде управлятися новою iOS 7. Правда, зараз її можуть встановити і власники нинішніх iPhone. Нарешті, старша модифікація iPhone буде оснащена 128 Гб пам’яті – для смартфонів це рекорд.

Також Apple випустить “ iPhone для бідних”, який назвуть iPhone 5C . Заощадять, у першу чергу, на корпусі , який зроблять пластиковим. Функціонально пристрій буде близьким до моделі 4S. За неофіційною інформацією, вартість iPhone 5C без операторського контракту складе $300-400, iPhone 5S – близько $ 700.

HTC One Max

Попри шестиразове падіння прибутку в II кварталі 2013 року, HTC залишається в еліті світового смартфоновиробництва . Восени тайванська компанія планує здивувати ринок величезним смартфоном, що за розмірами наближається до планшета. Діагональ екрана HTC One Max, інформація про який поширюється ще з весни, складе 5,9 дюйма. Очікується, що він буде підтримувати FullHD-формат (1920x1080 пікселів).

Окрім того, для HTC One Max передбачаються інші топові характеристики: 4-ядерний процесор з частотою 2,3 ГГц , 2 Гб оперативної пам’яті і потужна батарея ємністю 3300 мАг. З такими характеристиками пристрій, безсумнівно, буде недешевим. Офіційно HTC оголосить про новий смартфон до кінця вересня.

Samsung на ОС Tizen

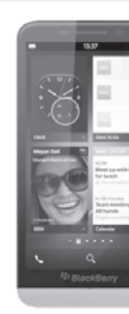

До кінця року ринок мобільних операційних систем поповниться відразу двома новинками. Крім раніше анонсованої Firefox OS, яку планують активно використовувати азіатські виробники бюджетних смартфонів, свою власну розробку представить Samsung.

Найбільшому виробникові Android-смартфонів стало тісно в межах операційної системи Google. Для розробки нової ОС компанії спеціально створили в 2012 році асоціацію Tizen Association. Розробники запевняють, що ОС на Tizen подарує користувачам небачену свободу у виборі додатків – вже при запуску перших пристроїв вони будуть обчислюватися тисячами.

Перший смартфон на Tizen Samsung планує випустити до кінця 2013 року. За словами виконавчого віце-президента Samsung Лі Янг Хі, це буде пристрій класу high-end, оснащений передовою функціональністю. Докладної інформації про новинку поки немає. Очікується, що смартфон представлять 27 жовтня на конференції для розробників Samsung.

BlackBerry Z30

Канадський виробник ділових комунікаторів переживає кризу, яка підштовхує до експериментів. Восени BlackBerry випустить не типовий для себе смартфон без клавіатури BlackBerry Z30, який до цього був відомий під кодовою назвою A10 . Пристрій отримає 5-дюймовий сенсорний екран з роздільною здатністю 1280x720 пікселів, процесор з частотою 1,7 ГГц, 2 Гб оперативної пам’яті і вбудований флеш-накопичувач ємністю 16 Гб.

Камера смартфона буде такою ж, як у конкурентів – 8 мегапікселів. Ще одна, 2–мегапіксельна камера буде розташована з фронтальної сторони пристрою. Гаджет підтримуватиме передові комунікаційні стандарти, включаючи LTE і NFC. Очікується, що компанія оголосить про вихід пристрою в листопаді.

Google Nexus 5

Восени Google планує представити нову версію операційної системи Android.

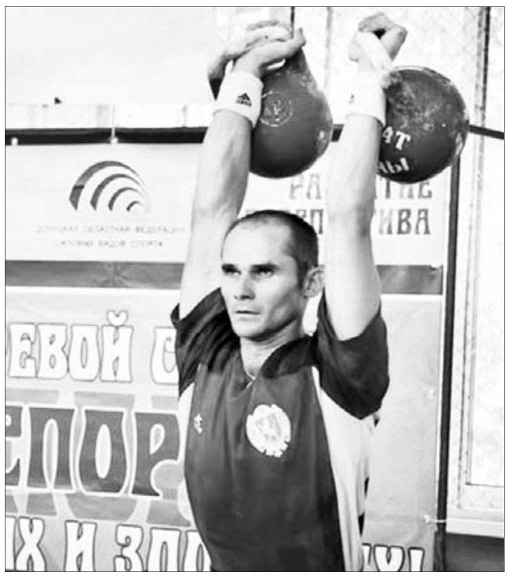
Зазвичай реліз оновленої оболонки збігається з виходом нового флагманського пристрою. Тому аналітики припускають, що одночасно з Android 5.0 Key Lime Pie компанія оголосить про вихід смартфона Nexus 5.

До цього року Google випускав гаджети у співпраці з кимось із вендорів. У виробництві різних моделей Nexus були задіяні Samsung, HTC і LG. Але торік Google придбав Motorola, і саме цей вендор тепер вважається головним претендентом на виробництво нового Nexus.

Сторінку підготувала Оксана Уретій.

НАШІ ПЕРЕМОГИ

Армійських гирьовиків - у Національну збірну!

На теренах АР Крим, у селищі Табачне, відбувся чемпіонат України з гирьового спорту. Участь у змаганнях взяли збірні команди з 11 областей України. Понад 120 учасників розпочали запеклу боротьбу у всіх вагових категоріях, адже вдалий виступ на чемпіонаті України був квитком до національної збірної.

У нелегкій боротьбі відразу проявили себе львів'яни, а особливо представник навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України (м. Львів) капітан Володимир Андрейчук. Він посів перші місця у поштовху, ривку 32-кг гирі (109+140 підйомів) та сумі двоборства з результатом 179 очок, тим самим виборовши "золото" чемпіонату у своїй ваговій категорії до 68 кг. У поштовху 32-кг гир по довгому циклу він був другим. До речі, це далеко не перша перемога гирьовика. На його рахунку – чотири світові рекорди і ще понад десяток українських. Скарбничка ж атлета нараховує 26 золотих медалей.

За результатами змагань було сформовано збірну команду України для участі в Кубку світу з гирьового спорту, до складу якої увійде й капітан Володимир Андрейчук. Спортивне змагання відбудеться 20-22 вересня цього року в латвійському місті Вентспілс.

ЄВРОБАСКЕТ

Історична перемога

У Словенії, де проходить фінальний турнір чемпіонату Європи з баскетболу серед чоловічих команд, національна збірна України вперше у своїй історії увійшла до числа 12-ти найсильніших команд Європи, оформивши тим самим вихід у другий раунд Євробаскету.

У першому груповому етапі українська команда, завоювавши перемогу у чотирьох з п'яти матчів, набрала дев'ять очок і посіла друге місце в групі "А". Поступились українці лише збірній Франції за різницею забитих та пропущених м'ячів. На наступному етапі змагань 12 команд розбито на дві групи.

До групи "Е" разом із українцями потрапили команди Франції, Сербії, Литви, Латвії та Бельгії. У групі "F" гратимуть збірні Італії, Іспанії, Словенії, Фінляндії, Хорватії та Греції.

На жаль, перший матч другого раунду проти збірної Латвії, який відбувся 11 вересня, закінчився поразкою українців (85:51). Але далі на наших баскетболістів чекають ще більш непрості поєдинки із Сербією та Литвою, від яких залежить, чи вийде Україна до чвертьфіналу "Євробаскету-2013".

ФОТОФАКТ

Шварценеггер завітав до тренувального табору Кличка

Відомий актор та культурист Арнольд Шварценеггер вирішив особисто підтримати Володимира Кличка перед боєм з Олександром Повєткіним. Для цього він приїхав на свою історичну батьківщину – Австрію. У тренувальному таборі, де український боксер готується до бою за титул чемпіона світу, "Залізний Арні" поспілкувався не тільки з Володимиром, а і його тренером Джонатоном Бенксом.

Цікаво, що цей візит стався після кумедного обміну компліментами між "Термінатором" та Кличком в одній із соціальних мереж. Першим відзначився Володимир, який опублікував свою фотографію на фоні плакату Шварценеггера. Під світлиною, де він скопіював легендарну стійку Арнольда, було написано: "Намагаюся досягнути вашого рівня з 12 років".

В свою чергу, колишній губернатор штату Каліфорнія виклав у тій же соціальній мережі відповідь Кличкові, написавши, що він пишається увагою до себе з боку українського чемпіона. На фото Шварценеггер повторив стійку Володимира на тлі його плаката.

– Чудовий кадр! Це круто, що один із моїх улюблених чемпіонів повторив мою позу. Тримай відповідь, – підписав фотографію актор.

Владислав Дем'яненко. "Крила України".

БАСКЕТБОЛ

"Ведмеді" виявилися сильнішими

Протягом трьох днів в польському місті Торунь проходив 4-й відкритий міжнародний турнір з баскетболу серед ветеранських команд. В турнірі взяло участь 12 чоловічих та жіночих команд із Латвії, Литви, Словаччини, Польщі та України.

У своїй підгрупі мукачівська чоловіча команда "Карпатські ведмеді" міського клубу ветеранів "Імпульс" посіла 1-е місце, переггравши команду з Риги з рахунком 34:29, польську команду з міста Кошалін – з рахунком 48:30, а потім на останніх секундах заключного періоду вирвавши перемогу у баскетболістів з міста Познань із рахунком 41:40. У фінальній грі за золоті нагороди турніру українська чоловіча команда в напруженій боротьбі поступилася господарям турніру з результатом 35:38. В цьому турнірі бійцівський характер, результативність, снайперські здібності показали Віктор Кваша, Сергій Фільбаба та інші. Жіноча команда з Мукачева "Карпатські ведмедиці" у цьому змаганні посіла 4-е місце.

Віталій Бібік. м.Мукачеве.

Макс Бурсак – претендент на пояс WBA Continental

БОКС

У Харкові відбулася анонсуюча прес-конференція, в ході якої український боксер, чемпіон Європи Макс Бурсак та генеральний директор "K2 Promotions" Олександр Красюк розповіли про майбутній бій з британцем Ніком Блеквеллом.

За словами генерального директора "K2 Promotions", Бурсак є українським боксером, який найближче знаходиться до титулу чемпіона світу. Він займає 5-у сходинку в рейтингах WBO і WBA і 11 рядок – у рейтингу WBC. І найближчим часом у нього буде можливість доповнити свою колекцію ще одним титулом, завоювавши який, він зможе впритул наблизитися до вершини рейтингу і таким чином отримати право провести поєдинок з чемпіоном WBA, яким є зірка світового боксу Геннадій Головкін.

– Нік Блеквелл – хороший суперник, молодий, амбітний. Мене чекає непростий бій. І я дуже серйозно до нього готуюся. Це чергова сходинка до моєї давньої мрії – завоювання титулу чемпіона світу. Постараюся порадувати всіх любителів боксу красивим, видовищним поєдинком. І своєю перемогою над суперником, – заявив Макс Бурсак.

Поєдинок відбудеться 21 вересня 2013 року в харківському Палаці спорту "Локомотив".

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК: МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А, тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96, 0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

За головного редактора **С. КЛИМЕНКО**
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: О.Олехнович. А.Яцик.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 20373 Зам. № 132234.
Перший редактор Сергій Свенцицький

Листяне дерево
Усобленння божества в інд. міфології
Великий птах родини фазанових
Єдиноріг
Рядовий в армії Ізраїлю
Радянський оперний співак
Спортклуб
Велика жуйна рогата тварина
Марка літака
Майстер повітряного бою
Держава в Азії
Колір, забарвлення
Міра земельної площі
Кормова ріпа
Вид холодної зброї
Чоловіче ім'я
Високий жіночий голос
Річка в Росії
Оздоблювальний візерунок
Річка у В'єтнамі
Промислова риба родини лососевих
Іспанський футбольний клуб
Вид музичного твору
Свійська худоба
Радянський міністр у 20-40-х рр.
Працівник лісництва
Країна Близького Сходу
Річка у Казахстані
Свійська тварина
Нідерландський музикант
Мис на півдні Франції
Казковий карлик
Сполука вуглецю з воднем
Жіноче ім'я
Злочинні військa нацист. Німеччини
Супутник Юпітера
Британський співак і актор
Пишний будинок
Річка в Росії
Легкий кавалерист
Радянський ЗРК
Розмінна монета в Лаосі
Марка автомобіля
Рослина родини бобових
"Бог" війни
Городня рослина
Радянський бомбардувальник
Радянський танк
Загальні збори міжнародної організації
Невірний
Справжнє прізвище Наталки Корольової
Шаховий програш
Наступальна граната

ЦІКАВІ ФАКТИ

Про літаки

Літак, мабуть, – один з найдивовижніших винаходів людства за останні роки. Навіть сама думка про те, що цей величезний "сталевий птах" може піднятися на тисячі кілометрів над землею, вражає. Тому хотілося б розповісти про кілька цікавих фактів про них.

● Найбільша кількість пасажирів, перевезених на цивільному літаку за один рейс, – 1087 осіб. Цей рекорд встановив "Boeing-747" під час евакуації біженців з Ефіопії у 1991-му. При піднятих підлокітниках на чотирьох кріслах розміщалося по 6 чоловік. До речі, за час польоту на борту народилося 3 немовляти.

● Звичайно, наслідки авіакатастрофи – одні з найстрашніших, тому їм приділяється багато уваги. Проте авіакатастрофи, все ж таки, трапляються досить рідко. Уявіть, що кожні 3 секунди у світі приземляється по літаку. Якби шанс катастрофи літака був би всього 0.01 відсотка, то в день розбивалося б більше 13 літаків. До речі, ризик бути просто убитим на вулиці утричі перевищує ймовірність опинитися в падаючому літаку.

● У 1972 році відбулася катастрофа з літаком, внаслідок чого з нього випала стюардеса на висоті 10 160 метрів. Найдивовижніше, що з усіх пасажирів цього літака вижила тільки вона одна.

● 85 відсотків авіакатастроф припадає на країни "третього" світу. Найбільш неблагополучними регіонами залишаються Африка, деякі країни Азії (Індонезія) і Латинська Америка. Низка авіакомпаній з цих країн включені до "чорного списку" ЄС, і їм заборонено здійснювати перевезення у повітряному просторі країн Євросоюзу.

● В азіатській високогірній державі Бутан всього один аеропорт з бетонованим покриттям злітної смуги – Паро. Він знаходиться на висоті 2235 м в оточенні гір-п'ятитисячників і вважається одним з найскладніших у світі. Тільки вісім пілотів у світі сертифіковані для здійснення посадок в цьому аеропорту.

● Знаменита чорна скринька насправді має зовсім не чорний колір і далеко не завжди є власне "скринькою". Як правило, вони мають круглу форму (для більшої ударостійкості) і яскраві кольори (жовтий, червоний, помаранчевий), щоб їх було простіше знайти. Чорною вона називається, адже "віщує" погані події.

● За статистикою, найбільш завантаженим аеропортом світу вважається міжнародний аеропорт Атланти – Хартсфілд-Джексон, який тримає світову пальму першості от уже 10 років поспіль. У цьому аеропорту 5 злітних смуг. Найдовша з них – довжиною 3,6 км. З 2009 року він обслужив майже 90 мільйонів пасажирів.

● Великі авіалайнери Jumbo-Jet під час одного міжконтинентального рейсу використовують більше пального, ніж Формула-1 за весь сезон.

Підготував Андрій Яцик. "Крила України".

АВТОДРОМ

Renault обновив Duster

Один із найпопулярніших бюджетних кросоверів Renault Duster піддався першому у своїй недовгій історії рестайлінгу. Про це ще наприкінці серпня повідомили у мережі INTERNET. Щоправда, на офіційних світлинах Duster представлений під румунською маркою Dacia, що входить до Renault Group. Однак на вітчизняному авторинку бюджетник презентований як Renault.

Очікується, що оновлена версія авта матиме турбірований мотор, об'ємом 1,2 літра, здатний продукувати 115 кінських сил. Крім цього, модернізації повинні піддатися обидві версії – 90– і 110-сильного – півторалітрового дизеля. Щодо зовнішності – змін майже немає. Усі штамповані елементи кузова залишилися від попередника. Зміни торкнулися, головним чином, передньої частини машини, де з'явилися нові фари й решітка радіатора. Фари залишилися однакової форми, але тепер вони розділені на три різні секції, в одній із яких розмістилися світлодіодні ходові вогні. Решітка радіатора зазнала радикальної переробки. Тепер вона, завдяки двом рядам хромованих планок і нижній частині, виглядає просто чудово. На даху з'явилися інші рейлінги з написом Duster, а для коліс приготували нові 16-дюймові темні легкосплавні диски.

Позаду з'явилися нові ліхтарі, хромована насадка на вихлопну трубу й значок 4WD. Про інтер'єр у компанії нічого не повідомляють, та, очевидно, суттєвих змін там не буде, окрім додаткових накладок та покращених матеріалів оздоблення. Втім, про це ми дізнаємося вже незабаром, адже офіційно Duster представлять на автошоу у Франкфурті, що розпочнеться у день виходу газети.

Сергій Клименко. "Крила України".